

Határozatok Tára

PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2015. június 18.¹

C-33/14. P. sz. ügy

**Mory SA, felszámolás alatt,
Mory Team, felszámolás alatt,
Superga Invest
kontra**

Európai Bizottság

„Fellebbezés — Állami támogatás — Megsemmisítés iránti kereset — Jogellenes és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatás — Visszatérítetési kötelezettség — Gazdasági folytonosság — »Sui generis« határozat — Elfogadhatóság — Az eljáráshoz fűződő érdek — A nemzeti bíróságok előtt indított kereset — Kereshetőségi jog”

1. A jelen fellebbezéssel a Mory SA, a Mory Team és a Superga Invest (a továbbiakban együtt: fellebbezők) az Európai Unió Törvényszéke Mory és társai kontra Bizottság végzésének² (a továbbiakban: megtámadott végzés) hatályon kívül helyezését kérik, amely végzésben a Törvényszék az eljáráshoz fűződő érdek hiánya miatt mint elfogadhatatlant elutasította a fellebbezőknek a Sernam-csoport eszközeinek a csődeljárás keretében történő átvételéről szóló 2012. április 4-i európai bizottsági határozat³ (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránt benyújtott keresetét.

2. A jelen ügy az expressz csomag- és raklapszállítás piacán működő Sernam-csoport szerkezetátalakítására irányuló kezdeményezés keretében illeszkedik, amellyel összefüggésben több, az e csoport részére nyújtott állami támogatásokkal kapcsolatos bizottsági határozat született. A vitatott határozat e határozatok közül a negyedik, és egyben az utolsó határozat. Ebben a Bizottság által „sui generis” határozatnak minősített aktusban ezen intézmény a francia kormány kérelmére megállapította, hogy nem áll fenn gazdasági folytonosság a Sernam-csoport és eszközeinek átvevői között, valamint arról tájékoztatta az említett kormányt, hogy nem indokolt a Sernam-csoport részére nyújtott jogellenes és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások visszatéríttetését kiterjeszteni ez utóbbiakra. A fellebbezők, akik e csoport közvetlen versenytársainak vallják magukat, a Törvényszék előtt megtámadták e határozatot. Ugyanakkor időközben a Sernam-csoporthoz hasonlóan felszámolás alá kerültek, ami felvetette a Törvényszék előtti eljáráshoz fűződő érdekük kérdését.

3. Röviden, a jelen ügy több fontos kérdést vet fel egyrészt az eljáráshoz fűződő érdeket, és többek között annak a kereshetőségi joghoz való viszonyát, illetve az ilyen érdeknek a nemzeti bíróság előtt indított keresetekből eredő fennállásához szükséges feltételeket illetően, másrészt pedig a Bizottság által a támogatás kedvezményezettje és egyes eszközeinek megszerzője közötti gazdasági folytonosság vonatkozásában hozott határozatok megtámadását érintő elfogadhatósági feltételek tekintetében.

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — T-545/12, EU:T:2013:607.

3 — C(2012) 2401 final.

I – A jogvita előzményei

4. Egy 2001. május 23-án elfogadott határozattal⁴ (a továbbiakban: „Sernam 1”-határozat) a Bizottság bizonyos feltételek mellett engedélyezett egy összesen 503 millió euró összegű szerkezetátalakítási támogatást a Sernam-csoport részére.

5. Egy 2004-ben elfogadott második határozattal⁵ (a továbbiakban: „Sernam 2”-határozat) a Bizottság megállapította, hogy a „Sernam 1”-határozat által előírt egyes feltételeket nem tartották tiszteletben, aminek eredményeként az engedélyezett támogatást visszaélészerűen használták fel. Ebben az összefüggésben a Bizottság egyrészt kijelentette, hogy az új feltételek tiszteletben tartása esetén a „Sernam 1”-határozat által jóváhagyott 503 millió euró összegű támogatás összeegyeztethető a belső piaccal, valamint rámutatott egy 41 millió euró összegű, a belső piaccal összeegyeztethetetlen kiegészítő támogatás fennállására, amelyet ebből következően a francia hatóságoknak vissza kell téríttetniük.

6. A versenytársak, köztük a Mory-csoporthoz tartozó egyik társaság által benyújtott panaszok eredményeként, amelyekben arra hivatkoztak, hogy a „Sernam 2”-határozatot visszaélészerűen alkalmazták, a Bizottság 2008. július 16-i levelében⁶ tájékoztatta a Francia Köztársaságot az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében előírt eljárás megindításáról szóló határozatáról, a „Sernam 2”-határozat Francia Köztársaság által történő alkalmazása tárgyában.

7. 2011. június 27-én a Mory SA-t és a Mory Teamet (a továbbiakban: Mory társaságok) a tribunal de commerce de Bobigny (bobigny-i kereskedelmi bíróság) csődeljárás alá vonta. 2012 januárjában és februárjában a Sernam-csoportot alkotó társaságokat szintén csődeljárás alá vonták.

8. 2012. március 9-én a Bizottság elfogadott egy harmadik határozatot⁷ (a továbbiakban: „Sernam 3”-határozat). E határozatban a Bizottság megállapította, hogy a „Sernam 2”-határozatban jóváhagyott 503 millió euró összegű támogatást visszaélészerűen használták fel, hogy a Sernam-csoport e támogatásban, valamint a 41 millió euró összegű állami támogatásban és más, a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásokban részesült. E határozat rendelkező részének 2. cikke szerint a Francia Köztársaság köteles visszafizettetni a Sernam-csoporttal valamennyi ilyen támogatást.

9. Ugyanezen a napon a Sernam-csoport csődgondnokához két átvételi ajánlat is érkezett, az egyik a küldeményszállítás területén tevékenykedő Geodis-csoport (a továbbiakban: Geodis) leányvállalatától, a Geodis Calbersontól (a továbbiakban: Calberson), a másik pedig a BMV-től. A Calberson átvételi ajánlatának feltétele volt, hogy „a Sernam részére nyújtott jogellenes támogatások részben vagy egészben való visszatérítésének semmilyen terhét ne ruházzák át az átvett eszközökkel együtt, vagy az átvétel ténye folytán, illetve az ne legyen az átvevőre terhelhető”. A BMV által benyújtott ajánlathoz nem kapcsolódott ilyen feltétel, de azt a Calberson ajánlatától elválaszthatatlanként tették úgy, hogy az utóbbi ajánlatának elutasítása esetén az ajánlat érvénytelenné válik.

10. 2012. március 23-án a francia hatóságok azt kérték a Bizottságtól, hogy erősítse meg, hogy a Sernam-csoporttal szemben a „Sernam 3”-határozat által előírt, az állami támogatások visszatérítésére irányuló kötelezettség nem fog kiterjedni a Geodisra és a BMV-re, amennyiben azok átveszik a Sernam-csoport eszközeinek egy részét a csődeljárás keretében.

4 — Az NN 122/2000 (ex NJ 140/2000) állami támogatásról szóló határozat (HL 2001. C 268., 15. o.).

5 — A részben Franciaország által a „Sernam” vállalat részére nyújtott állami támogatásról szóló, 2004. október 20-i 2006/367/EK határozat (HL 2006. L 140., 1. o.).

6 — Az eljárás megindításáról szóló határozat közzétéve: HL 2009. C 4., 5. o.

7 — „Az SA.12522 (C 37/08) számú állami támogatásról (Franciaország – A „Sernam 2”-ügyben hozott határozat végrehajtása) szóló, 2012/398/EU határozat (HL L 195., 19. o.). E határozattal szemben az SNCF megsemmisítés iránti keresetet nyújtott be a Törvényszékhez, az eljárás folyamatban van (SNCF kontra Bizottság végzés, T-242/12, EU:T:2014:313).

11. 2012. április 4-én a Bizottság elfogadta a vitatott határozatot. A Bizottság azt *sui generis* határozatnak minősítette az EUMSZ 108. cikk alapján az állami támogatások ellenőrzése kapcsán a Bizottságra ruházott hatáskör, illetve az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében előírt, a tagállamokkal folytatott lojális együttműködésre irányuló kötelezettség alapján.⁸ A Bizottság rámutatott, hogy e határozat csak a beérkezett bejelentés tárgyára vonatkozik, nem pedig a Sernam-csoport egyes eszközeinek átvételét érintő befektetés körülmekintő jellegére, illetve annak hiányára, valamint hogy nem prejudikálja e befektetéseknek az EUMSZ 107. cikk tekintetében való értékelését.⁹ A különböző tényezők elemzését követően a Bizottság megállapította, hogy nem áll fenn gazdasági folytonosság a Sernam-csoport és eszközei egy részének átvételi, a Geodis és a BMV között. Ekképpen arról tájékoztatta a Francia Köztársaságot, hogy figyelemmel az említett elemzésre és tekintetbe véve kötelezettségvállalásait, nem indokolt a Sernam-csoport részére nyújtott, a „Sernam 3”-határozat által jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított állami támogatások visszatérítésére irányuló kötelezettség Geodisra és BMV-re való kiterjesztése.¹⁰

12. 2012. április 13-án a tribunal de commerce de Nanterre (nanterre-i kereskedelmi bíróság) elfogadta a Calberson és a BMV által előterjesztett átvételi ajánlatokat, és elrendelte, hogy adják át nekik a Sernam-csoport egyes eszközeit 2012. május 7-i hatállyal.

13. 2012. július 10-én a Mory társaságokat a tribunal de commerce de Bobigny bírósági felszámolás alá vonta.

II – A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott végzés

14. A Törvényszék Hivatalához 2012. december 17-én benyújtott keresetlevelükkel a fellebbezők keresetet indítottak a vitatott határozat megsemmisítése iránt.

15. A megtámadott végzéssel a Törvényszék a fellebbezők eljáráshoz fűződő érdekének hiánya miatt a keresetet mint elfogadhatatlant elutasította.

16. Miután emlékeztetett arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a felperesnek kell bizonyítania az eljáráshoz fűződő érdekét, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a fellebbezők által előadott négy érv egyike sem képes bizonyítani az eljáráshoz fűződő érdekük fennállását.¹¹ Először is a Törvényszék elutasította a fellebbezők azon érvét, amely szerint az egyikük érintett fél jogállása a „Sernam 3”-határozat elfogadását eredményező közigazgatási eljárás során, illetve e fellebbező személyes részvétele az említett eljárásban igazolja a vitatott határozat elleni eljáráshoz fűződő érdeküket.¹² Másodszor a Törvényszék elutasította azt az érvet, amely szerint a fellebbezők eljáráshoz fűződő érdekét igazolja az a két kereset, amelyeket francia bíróságok előtt indítottak, és amelyek közül az egyik a Sernam-csoport részére nyújtott állami támogatások visszatérítésére, a másik pedig kártérítésre irányul.¹³ Harmadszor a Törvényszék elutasította azt az érvet, amely szerint a fellebbezők eljáráshoz fűződő érdekét igazolja az a körülmény, hogy a Superga Invest mint a Mory fő részvényese közvetlenül viselte a Mory által elszenvedett versenyzavarok következményeit.¹⁴ Végül negyedszer a Törvényszék elutasította az arra alapított érvet, hogy a vitatott határozatban a Bizottság hallgatólagosan elutasította a hivatalos vizsgálati eljárás megindításának lehetőségét, ezáltal megfosztva a fellebbezőket azon eljárási joguktól, hogy észrevételeik előterjesztése érdekében fellépjenek.¹⁵

8 — A vitatott határozat 51. pontja.

9 — A vitatott határozat 54. pontja.

10 — Lásd a vitatott határozat 114. pontját és „Végkövetkeztetés” című, V. részét.

11 — A megtámadott végzés 26–28. pontja.

12 — A megtámadott végzés 29–35. pontja. Az említett végzésben a Törvényszék a „Sernam 2”-határozatra hivatkozik, de valójában a fellebbezők érve a „Sernam 3”-határozat elfogadását eredményező közigazgatási eljárásban való részvételre vonatkozott.

13 — A megtámadott végzés 36–51. pontja.

14 — A megtámadott végzés 52–54. pontja.

15 — A megtámadott végzés 55–58. pontja.

17. Következésképpen a Törvényszék megállapította, hogy mivel a fellebbezők nem igazolták a vitatott határozat elleni eljáráshoz fűződő érdeküket, keresetüket elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

III – A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

18. Fellebbezésükben a fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést;
- az ügyet érdemi vizsgálat érdekében utalja vissza a Törvényszék elé; és
- a költségekről jelenleg ne határozzon.

19. A Bizottság kéri a fellebbezés elutasítását és a fellebbezők kötelezését a költségek viselésére.

20. A Bíróság Hivatalához 2014. május 19-én benyújtott beadványában a Calberson SAS a Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdése alapján kérte, hogy engedélyezzék a jelen ügybe való beavatkozását a Bizottság kérelmeinek támogatása érdekében. A Bíróság elnöke 2015. február 27-i végzésével elutasította e kérelmet.

IV – Elemzés

21. Fellebbezésük alátámasztására a fellebbezők két jogalapra hivatkoznak: az első a Törvényszék által a vitatott határozat megsemmisítése iránti eljáráshoz fűződő érdekük vizsgálata során elkövetett téves jogalkalmazásra, a második pedig az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének megsértésére vonatkozik, amennyiben a Törvényszék elmulasztotta annak megállapítását, hogy a fellebbezőket közvetlenül és személyükben érintette e határozat.

A – Előzetes észrevételek: a keresetőségi jog és az eljáráshoz fűződő érdek közötti kapcsolatok

22. Mielőtt megvizsgálánk a fellebbezők által hivatkozott két joglapot, elemezni kell azt az érvelést, amelyet előzetesen terjesztettek elő, és amely szerint nincs választóvonal egyrészt az eljáráshoz fűződő érdek fogalma, másrészt pedig a közvetlen és személyes érintettség fogalma (vagyis a keresetőségi jog) között, sőt, e fogalmak teljesen összeolvadnak. A fellebbezők szerint azáltal, hogy úgy ítélte meg, hogy e fogalmak elkülönülnek, a Törvényszék megsértette az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdését. Annak bizonyítása ugyanis, hogy az adott személy közvetlenül és személyében érintett, önmagában elegendő a keresete elfogadhatóságának bizonyításához.

23. Ennek az érvelésnek nem lehet helyt adni. Az érvelés nyilvánvalóan ellentétes mind e fogalmak céljával, mind azzal az állandó ítélkezési gyakorlattal, amelyből egyértelműen az következik, hogy a keresetőségi jog és az eljáráshoz fűződő érdek két külön elfogadhatósági feltételnek minősül, amelyeket az uniós bíróságnak külön kell elemeznie.¹⁶

16 — Lásd például: Franciaország és társai kontra Bizottság ítélet (C-68/94 és C-30/95, EU:C:1998:148, 48–58. és 74. pont); Stichting Woonpunt és társai kontra Bizottság ítélet (C-132/12 P, EU:C:2014:100, 26–31., 42–64. és 67–75. pont).

24. Ekképpen a keresetösségi jog az az elfogadhatósági feltétel, amely lehetővé teszi azon személyek azonosítását valamennyi természetes és jogi személy közül, akik jogosultak arra, hogy megsemmisítés iránti keresetet terjesszenek elő valamely uniós aktussal szemben. Az uniós aktusok bíróság előtti megtámadásának lehetősége ugyanis nem nyitott megkülönböztetés nélkül minden személy számára. E lehetőséggel kizárólag azok rendelkeznek, akik sajátos helyzetben vannak azon uniós jogi aktus vonatkozásában, amelynek jogszerűségét vitatni kívánják. E sajátos helyzet jogosítja fel őket arra, hogy hatékony bírói jogvédelmet kérjenek az uniós bíróságtól ezen aktussal szemben.

25. Az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése rögzíti, hogy mely feltételek mellett nyújthat be egy természetes vagy jogi személy az uniós jogi aktus megsemmisítése iránti keresetet. E rendelkezés szerint tehát az ilyen kereset benyújtására jogot keletkeztető sajátos helyzetben vannak először azok a természetes vagy jogi személyek, akik a szóban forgó aktus címzettjei, másodsor azok a személyek, akiket az aktus közvetlenül és személyükben érint, harmadszor pedig azok a személyek, akiket olyan rendeleti jellegű jogi aktusok érintenek közvetlenül, amelyek nem vonnak maguk után végrehajtási intézkedéseket.¹⁷

26. Az eljáráshoz fűződő érdek viszont, amely szintén egy, a felperest érintő elfogadhatósági feltétel, eltérő követelményre vonatkozik.

27. Ellentétben ugyanis a fellebbezők által előadottakkal, még ha az uniós aktus jogszerűségét az uniós bíróságok előtt vitató személy rendelkezik is keresetösségi joggal, e körülmény nem szükségképpen elegendő ahhoz, hogy garantálja keresete elfogadhatóságát. Annak érdekében, hogy megsemmisítés iránti keresetet terjeszthessen az uniós bíróságok elé, az is szükséges, hogy fennálljon a felperes eljáráshoz fűződő érdeke, vagyis a megtámadott aktus megsemmisítéséhez fűződő érdeke.

28. Az ítélkezési gyakorlat szerint ez az érdek feltételezi, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése önmagában jogi következményekkel járhat, és a kereset ezért – eredményét tekintve – az azt indító fél javára szolgálhat.¹⁸ Ebből következik, hogy ahhoz, hogy keresetét elfogadhatónak lehessen tekinteni, a felperesnek nem csupán sajátos helyzetben kell lennie azon aktushoz képest, amelynek jogszerűségét vitatni kívánja, hanem ezen aktus megsemmisítésének pozitív hatásokat kell gyakorolnia jogi helyzetére. A felperes érdekének nem kell szükségszerűen gazdasági érdek vagy előny formáját öltenie. Az jogi védelemre vonatkozó követelmény vagy annak szükségessége is lehet.¹⁹ E követelmény vagy szükségesség igazolja az uniós bírósághoz fordulás lehetőségét. Amennyiben a felperes semmilyen előnyre sem tehet szert abból, hogy keresetének esetlegesen helyt adnak, a bírósághoz fordulás nem lehet igazolt. Tehát a megfelelő igazságszolgáltatás garantálása érdekében szükséges, hogy valamennyi keresetet benyújtó személy rendelkezzen a választott jogorvoslati úttól függetlenül eljáráshoz fűződő érdekekkel, elkerülve, hogy ne terjesszenek az uniós bíróság elé olyan tisztán elméleti kérdéseket, amelyek megválaszolása nem járhat jogi következményekkel vagy előnnyel a felperes számára.²⁰

17 — Lásd: Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ítélet (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 57. pont); Telefónica kontra Bizottság ítélet (C-274/12 P, EU:C:2013:852, 19. pont).

18 — Lásd különösen: ACEA kontra Bizottság ítélet (C-319/09 P, EU:C:2011:857, 67. pont); Stichting Woonlinie és társai kontra Bizottság ítélet (C-133/12 P, EU:C:2014:105, 54. pont).

19 — Az eljáráshoz fűződő érdek ilyen leírását támasztja alá egyrészt egyes hivatalos uniós nyelvek tartalma, mint például a német nyelv, amely az eljáráshoz fűződő érdeket a „Rechtsschutzbedürfnis” vagy „Rechtsschutzinteresse” (szó szerint „jogi védelem szükségessége” vagy „jogi védelemhez fűződő érdek”) kifejezéssel jelöli, másrészt pedig a Bíróság ítélkezési gyakorlata, amely „jogi védelmet igénylő, létrejött és fennálló érdekre” utal (lásd: Planet kontra Bizottság ítélet, C-564/13 P, EU:C:2015:124, 28. és 34. pont).

20 — Az eljáráshoz fűződő érdek feltétele céljának e felfogása tükröződik a Törvényszék ítélkezési gyakorlatában több alkalommal használt megfogalmazásban, amely szerint az eljáráshoz fűződő érdeknek a megfelelő igazságszolgáltatás érdekében kell fennállnia. E célt a Törvényszék többször megemlítette ítélkezési gyakorlatában. Lásd különösen: Lior kontra Bizottság és Bizottság kontra Lior ítélet (T-192/01 és T-245/04, EU:T:2009:365, 247. pont); Talanton kontra Bizottság végzés (T-165/13, EU:T:2014:1027, 34. pont).

29. Az eljáráshoz fűződő érdeknek, amelyet az ítélkezési gyakorlat minden kereset lényeges és elsődleges feltételének minősít,²¹ elfogadhatatlanság terhe mellett²² fenn kell állnia a kereset tárgya vonatkozásában a kereset benyújtásának szakaszában, és erre az időpontra már létrejötnének és fennállónak kell lennie.²³ Ebből következik, hogy az nem értékelhető egy jövőbeli és hipotetikus esemény függvényében.²⁴ Ezenkívül az ilyen érdeknek a bírósági határozat kihirdetéséig fenn kell állnia, ellenkező esetben a kereset okafogottá válik.²⁵ Végül, ahogy arra a Törvényszék megalapozottan mutatott rá a megtámadott végzés 27. pontjában, a felperesnek kell bizonyítania az eljáráshoz fűződő érdeke fennállását.

30. A fenti megfontolásokból következik, hogy ellentétben a fellebbezők állításával, a keresetőségi jog és az eljáráshoz fűződő érdek az uniós jogban két különböző elfogadhatósági feltétel.²⁶ E megállapítást megerősíti egyébként az a körülmény is, hogy egyes ügyekben az uniós bíróság elismerte a felperes keresetőségi jogának fennállását, ugyanakkor megállapította az eljáráshoz fűződő érdeke hiányát.²⁷

B – Az első, a fellebbezők eljáráshoz fűződő érdekének vizsgálata során elkövetett hibákra alapított jogalapról

31. Az első jogalappal a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék hibákat követett el, amikor nem állapította meg a fellebbezők vitatott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdekének fennállását. E jogalap négy részre oszlik, amelyek mindegyike a fellebbezők által a Törvényszék előtt az eljáráshoz fűződő érdekük fennállásának alátámasztása érdekében hivatkozott, a Törvényszék által a megtámadott végzésben elutasított, a fenti 16. pontban említett négy érv egyikére vonatkozik.

32. Bár az első és a negyedik részben a fellebbezők összekeverik a keresetőségi jogra és az eljáráshoz fűződő érdekre vonatkozó érveket, és bár a harmadik rész a többi részhez képest másodlagos jellegű, ezzel szemben a második, a fellebbezők által a nemzeti bíróságok előtt indított két kereseten alapuló esetleges eljáráshoz fűződő érdekre vonatkozó részben érvelésük kizárólag az eljáráshoz fűződő érdekükre vonatkozik. Álláspontom szerint tehát célszerű először az első jogalap második részét elemezni.

21 — S. kontra Bizottság végzés (206/89 R, EU:C:1989:333, 8. pont).

22 — Cañas kontra Bizottság ítélet (C-269/12 P, EU:C:2013:415, 15. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

23 — Lásd különösen: Planet kontra Bizottság ítélet (C-564/13 P, EU:C:2015:124, 34. pont).

24 — Lásd: Strohili kontra Számvevőszék ítélet (204/85, EU:C:1987:21, 11. pont); Bizottság kontra Koninklijke FrieslandCampina ítélet (C-519/07 P, EU:C:2009:556, 65. pont); Planet kontra Bizottság ítélet (C-564/13 P, EU:C:2015:124, 36. pont); Bizottság kontra Provincia di Imperia végzés (C-183/08 P, EU:C:2009:136, 26. pont).

25 — Cañas kontra Bizottság ítélet (C-269/12 P, EU:C:2013:415, 15. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

26 — Tagadhatatlan ugyanakkor, hogy lehetnek érintkezési pontok a két fogalom között, különösen a közvetlen érintettségnek az ítélkezési gyakorlatban meghatározott feltételével összefüggésben.

27 — Lásd például: Sociétés pour l'exportation des Sucres kontra Bizottság ítélet (88/76, EU:C:1977:61, 13–19. pont). Egyes ügyekben az ítélkezési gyakorlat bizonyos feltételek mellett az eljáráshoz fűződő érdek hiánya miatt elfogadhatatlannak nyilvánította az intézkedést a közös piaccal teljes mértékben összeegyeztethető támogatásnak nyilvánító bizottsági határozat ellen benyújtott olyan keresetet, amelyet a támogatás kedvezményezettje, vagyis az említett határozat által közvetlenül és személyében érintett személy nyújtott be. Lásd: Nuove Industrie Molisane kontra Bizottság ítélet (T-212/00, EU:T:2002:21, konkrétan 38. pont); Sniace kontra Bizottság ítélet (T-141/03, EU:T:2005:129, 62. pont). Az, hogy egy (öt közvetlenül és személyében érintő) határozat kedvező a felperes számára, nem jár feltétlenül a felperes eljáráshoz fűződő érdekének hiányával. Lehetséges ugyanis, hogy az említett határozat indokolása olyan kötelező joghatásokkal jár, amelyek kihathatnak a felperes érdekeire. Lásd e tekintetben: Coca-Cola kontra Bizottság ítélet (T-125/97 és T-127/97, EU:T:2000:84, 79. pont), amely egy olyan határozat kedvezményezettjének megsemmisítés iránti keresetére vonatkozott, amely egy összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánított.

1. Az első jogalap második részéről: eljáráshoz fűződő érdek és a nemzeti bíróságok előtt indított keresetek

33. Első jogalapjuk második részével a fellebbezők a megtámadott végzés 36–51. pontját kifogásolják, és előadják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és téves értékelést követett, amikor azt állapította meg, hogy a francia bíróságok előtt a fellebbezők által kezdeményezett két kereset alapján nem állapítható meg az eljáráshoz fűződő érdekük fennállása. Az első ilyen keresetet a fellebbezők a tribunal administratif de Paris (párizsi közigazgatási bíróság) előtt indították 2007. április 25-én, és az a francia állam arra való kötelezésére irányul, hogy térítse vissza a Sernam-csoport részére nyújtott támogatásokat. A második keresetet a tribunal de commerce de Paris (párizsi kereskedelmi bíróság) előtt indították 2013. május 7-én, vagyis a vitatott határozat megsemmisítése iránti kereset Törvényszékhez való benyújtását követően, és abban a Sernam-csoporttól, illetve a Geodistól azon károk megtérítését követelik, amelyeket e társaságok a számukra biztosított jogellenes támogatások által eredményezett versenyelőnyök következtében okoztak nekik. A fellebbezők e két eljárásra vonatkozó kifogásait külön-külön kell elemezni.

a) Az állami támogatások visszatéríttetése iránt a tribunal administratif de Paris előtt indított keresetről

i) A megtámadott végzés

34. A fellebbezők vitatják a megtámadott végzés 39–41. pontjait, amelyekben a Törvényszék kizárta, hogy az eljáráshoz fűződő érdekük alapulhat azon a kereseten, amelyet 2007-ben a tribunal administratif de Paris előtt annak érdekében indítottak, hogy kötelezzék a francia államot a Sernam-csoport részére nyújtott állami támogatások visszatéríttetésére. E következtetés megalapozása érdekében a Törvényszék egyrészt rámutatott, hogy e kereset nem az elszenvedett kár megtérítésére irányul, hanem a Sernam-csoport részére nyújtott támogatások visszatéríttetésére, másrészt pedig, hogy a fellebbezők éveken keresztül semmilyen lépést sem tettek annak érdekében, hogy megtérítsék számukra az említett támogatások által eredményezett versenytorzulás által állítólagosan okozott kárt.

ii) A felek érvei

35. A fellebbezők előadják, hogy a Törvényszék tévedett, amikor elutasította azt a lehetőséget, hogy az eljáráshoz fűződő érdeküket az általuk az állami támogatások visszatéríttetése érdekében a tribunal administratif de Paris előtt indított keresetre alapítsák. Ellentétben azzal, amire a Törvényszék utal, semmilyen jogszabályból nem következik, hogy az egy uniós aktussal szembeni eljáráshoz fűződő érdek kizárólag a nemzeti bíróságok előtt benyújtott kártérítési kereset révén igazolható. A nemzeti bíróságok előtt érvényesen benyújtott egyéb keresetek, így az általuk a tribunal administratif de Paris előtt benyújtott kereset, teljes mértékben igazolhatják az ilyen érdeket. E kereset a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások francia állam általi visszatéríttetésére irányul, valamennyi egymást követő kedvezményezettől, beleértve a Geodist. Ezenkívül e kereset keretében kifejezetten hivatkoztak a Geodisra, amint az kitűnik egyes, a Bíróság elé benyújtott dokumentumokból. Márpedig a tribunal administratif e visszatéríttetés iránti keresettel kapcsolatos határozatának előfeltétele a vitatott határozat esetleges megsemmisítése, mivel e megsemmisítés lehetővé tenné a fellebbezők számára, hogy kiterjesszék az állami támogatások visszatéríttetése iránti kérelmüket a Geodisra. E körülmények között a Törvényszéknek el kellett volna ismernie, hogy a vitatott határozat esetleges megsemmisítése jogi következményekkel járna a visszatéríttetés iránti keresetre, valamint hogy ilyen módon az előnyt jelent a fellebbezők számára, ami megalapozza az eljáráshoz fűződő érdeküket. A fellebbezők azt is előadják, hogy a tribunal administratif de Paris-nak a francia államot arra kötelező határozata, hogy térítse vissza a Geodisszal a jogellenes támogatásokat, erősítené a tribunal de commerce de Paris előtt indított kártérítési kereset sikerének esélyeit.

36. A Bizottság ezzel szemben megjegyzi, hogy a Mory társaságok kizárólag a felszámolásukkal összefüggő szükségletek miatt léteznek. Kizárt tehát, hogy az eljáráshoz fűződő érdeküket versenyhelyzetük helyreállítása alapozza meg, a Sernam részére nyújtott jogellenes és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások visszatéríttetése eredményeként. A Törvényszék előtt benyújtott keresetlevelükben a fellebbezők egyébként csak a kártérítési kereset megindításának lehetőségére hivatkoztak, annak érdekében, hogy megpróbálják igazolni az eljáráshoz fűződő érdeküket. Ezenkívül a támogatások visszatéríttetésére irányuló kereset Geodisra való kiterjesztésére vonatkozó érv elfogadhatatlan, mivel e kiterjesztésre a megtámadott végzést követően került sor, és így azt nem lehet figyelembe venni a megtámadott végzés jogszerűségének értékelésénél. Egyekben a Törvényszékhez benyújtott keresetlevelél nem tartalmazza ezt az érvet, mivel ebben az időpontban a Geodis még nem szerezte meg a Sernam eszközeit. A kereset Geodisra való kiterjesztése tehát egyáltalán nem automatikus. A Bizottság másodlagosan előadja, hogy semmiképpen sem bizonyított, hogy az említett érv a nemzeti jogban bármilyen alappal vagy a siker bármilyen csekély esélyével rendelkezik.

37. Ezenfelül a Bizottság szerint úgy tűnik, hogy a tribunal administratif de Paris végül okafigyottságot megállapító végzést fog hozni. Miután ugyanis a Bizottság a jelen ügghöz hasonlóan döntésével a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánította a szóban forgó támogatásokat, és elrendelte a visszatéríttetésüket, a korábban a nemzeti bíróság előtt indított eljárás okafigyottá válik. Végül az az érv, amely szerint a tribunal administratif de Paris fellebbezők számára kedvező határozata fokozná kártérítési keresetük sikerének esélyeit, új érv, tehát elfogadhatatlan, és semmiképpen sem megalapozott.

iii) Elemzés

38. Előzetesen rá kell mutatni, hogy a keresetlevelél tanulmányozása, illetve a fellebbezők által az elfogadhatatlansági kifogás kapcsán a Törvényszék elé terjesztett észrevételek alapján kétségtelen, hogy a fellebbezők több alkalommal hivatkoztak az általuk a tribunal administratif de Paris előtt indított visszatéríttetés iránti keresetre, és e keresetre támaszkodtak az eljáráshoz fűződő érdekük fennállásának bizonyítása érdekében. Ebből következik, hogy az e keresetre alapított érv mint olyan nem minősül új körülménynek a fellebbezéssel összefüggésben, vagyis azt elfogadhatónak kell tekinteni.

39. Következésképpen a Törvényszék által a megtámadott végzés 40. pontjában a fellebbezők eljáráshoz fűződő érdeke fennállásának tagadása érdekében hivatkozott, a tribunal administratif de Paris előtt indított visszatéríttetés iránti keresetre alapított érv – amely szerint e kereset nem a fellebbezők esetleges kárainak megtérítésére irányult –, illetve a fellebbezők kapcsolódó érvelése felveti azt az általános jellegű kérdést, hogy a felperes által a nemzeti bíróság előtt indított milyen kereset alapozhatja meg az uniós bíróságok előtt az eljáráshoz fűződő érdeket. Kizárólag a kártérítési kereseten alapulhat-e az ilyen érdek, ahogy az a Törvényszék érveléséből kitűnik, vagy, ahogy azt a fellebbezők állítják, minden, a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások által okozott versenyprobléma kiküszöbölésére irányuló kereset megalapozhatja azt?

40. Az e kérdésre adandó válasz álláspontom szerint az eljáráshoz fűződő érdek fogalmának²⁸ az ítélezési gyakorlatban kialakított meghatározásában rejlik, amely szerint az eljáráshoz fűződő érdek azt feltételezi, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése a felperes javára szolgálhat. E meghatározás fényében úgy kell tekinteni, hogy az uniós bíróság előtti eljáráshoz fűződő érdeket igazolhatja a felperes által a nemzeti bíróság előtt benyújtott minden olyan kereset, amellyel összefüggésben a

28 — Lásd: fenti 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat.

megtámadott aktus uniós bíróság általi esetleges megsemmisítése a felperes javára szolgálhat, többek között e kereset vonatkozásában. Az eljáráshoz fűződő érdek ezen értelmezését megerősíti az a körülmény is, hogy a Bíróság elismerte az eljáráshoz fűződő érdek fennállását a kártérítési keresettől eltérő keresetek esetében is.²⁹

41. Ebből álláspontom szerint az következik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott végzés 40. pontjában úgy ítélte meg, hogy a fellebbezők által a tribunal administratif de Paris előtt indított kereset nem alkalmas az eljáráshoz fűződő érdekük megalapozására az előtte folyó eljárásban, pusztán azzal az indokkal, hogy az említett kereset nem a fellebbezők által esetlegesen elszenvedett károk megtérítésére irányul. A Törvényszéknek ugyanis meg kellett volna vizsgálnia, hogy a fellebbezők az említett nemzeti bíróság előtt indított keresetükkel összefüggésben előnyre tehettek volna-e szert a vitatott határozat megsemmisítése folytán.

42. Felmerül tehát a kérdés, hogy a fellebbezők a vitatott határozat megsemmisítése folytán ténylegesen szert tehettek volna-e előnyre a tribunal administratif de Paris előtt benyújtott keresetükkel összefüggésben.

43. E tekintetben mindenekelőtt el kell utasítani a Bizottság azon érvét, amely szerint e kereset a „Sernam 3”-határozat eredményeként okafoyottá vált. Ugyanis, bár egy, a tribunal administratif által a fellebbezők részére küldött és általuk a Bírósághoz benyújtott levélből az tűnik ki, hogy a tribunal administratifnek kétségei voltak azzal kapcsolatban, hogy a fellebbezők fenn kívánják-e tartani keresetüket,³⁰ meg kell állapítani, hogy az iratok egyik eleme sem támasztja alá a Bizottság érvét, valamint hogy semmiképpen sem az uniós bíróságok feladata, hogy a fellebbezéssel kapcsolatban kimondják, hogy egy nemzeti bíróság előtt indított kereset okafoyottá vált.

44. Márpedig a fellebbezők lényegileg előadják, hogy kétfajta olyan előnyre tehettek volna szert az általuk a tribunal administratif de Paris előtt indított keresettel összefüggésben, amely megalapozta volna az eljáráshoz fűződő érdeküket. Egyrészt a vitatott határozat megsemmisítése lehetővé tenné számukra, hogy ebben az eljárásban kiterjesszék az állami támogatások visszatéríttetése iránti kérelmet a Geodisra. Másrészt a tribunal administratif de Paris kedvező határozata megerősítené a tribunal de commerce előtt indított kártérítési keresetük sikerének esélyét.

45. Ami elsősorban azon személyek körének a Geodisra való kiterjesztését illeti, akiktől az államnak vissza kell térítenie a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatásokat, a Bizottság előadja, hogy ez az érv elfogadhatatlan, mivel nem szerepel a keresetlevélben, és az állami támogatások visszatéríttetése iránti kérelem Geodisra való kiterjesztése a megtámadott végzés utáni körülmény, amely tehát nem vehető figyelembe a végzés jogszerűségének értékelésénél. Nem vitatott, hogy amikor a Törvényszék meghozta a vitatott határozatot, nem létezett a fellebbezők által a tribunal administratif de Paris előtt a Geodisszal szemben érvényesen megindított kereset.

46. Ugyanakkor e tekintetben meg kell állapítani, ahogy azt már a fenti 38. pontban említettem, hogy keresetlevelükben és az elfogadhatatlansági kifogás kapcsán a Törvényszék elé terjesztett észrevételeikben a fellebbezők kiemelték, hogy a tribunal administratif de Paris előtt keresetet indítottak az állami támogatások visszatéríttetése iránt. Ebben az összefüggésben kifejtették egyrészt azt, hogy e kereset a francia gazdasági minisztérium arra való kötelezésére irányult, hogy térítse vissza a jogellenes támogatásokat e támogatások minden kedvezményezettjétől, illetve esetleges birtokosától, amit a Bizottság is elismer, másrészt pedig azt, hogy közvetlen kapcsolat áll fenn e kereset és a Törvényszék előtti eljárás között, mivel ha úgy tekintenék, hogy a Geodisnak átadták a korábban a Sernam-csoport részére nyújtott jogellenes támogatásokat, akkor e társaságnak azokat vissza kellett volna térítenie az állam részére.

29 — Lásd például: Lech-Stahlwerke kontra Bizottság végzés (C-111/99 P, EU:C:2001:58, különösen 19. pont), és az alábbi 44. lábjegyzet.

30 — Ebben a 2013. november 14-i levélben a tribunal administratif de Paris-nak az ügygel foglalkozó előadó bírója azt kérdezte a fellebbezőktől, hogy a „Sernam 3”-határozat Bizottság általi elfogadását követően fenn kívánják-e tartani keresetüket.

47. E körülmények között a Bizottság nem állíthatja, hogy a szóban forgó érv új, tehát elfogadhatatlan. Az egy másik kérdés – amelyre hamarosan visszatérek –, hogy az a körülmény, hogy abban az időpontban, amikor a Törvényszék meghozta a megtámadott végzést, a visszatéríttetés iránti keresetet még nem terjesztették ki a Geodisra, kihat-e a fellebbezők esetleges eljáráshoz fűződő érdekének létrejött és fennálló jellegére.

48. Ezen érv elfogadhatóságának megállapítását követően meg kell vizsgálni annak megalapozottságát. E tekintetben mindenképp arra kell emlékeztetni, ahogy azt a fenti 11. pontban kifejtettem, hogy a vitatott határozatban a Bizottság megállapította, hogy nem áll fenn gazdasági folytonosság egyrészt a Sernam-csoport, másrészt pedig a Geodis és a BMV között, másrészt pedig, hogy ezért nincs helye annak, hogy a francia hatóságok kiterjesszék e két utóbbi társaságra a Sernam-csoport részére nyújtott állami támogatások visszatéríttetését. Márpedig, mivel a tribunal administratif de Paris előtt folyamatban lévő kereset ugyanezen támogatások valamennyi kedvezményezettől való visszatéríttetésére irányul, a közvetlen kapcsolat fennállása a vitatott határozat és a nemzeti eljárás között álláspontom szerint nehezen tagadható. Azáltal ugyanis, hogy kizárja a szóban forgó támogatások visszatéríttetésére vonatkozó kötelezettséget a Geodis és a BMV vonatkozásában, a vitatott határozat kihathat a tribunal administratif de Paris előtt folyamatban lévő eljárásra, mivel e bíróság adott esetben nem fogja tudni elrendelni az állami támogatások visszatéríttetését e személyektől. Ebből következik, hogy főszabály szerint, mivel kiküszöböli azon személyek köre bővítésének egy akadályát, akiktől a támogatások visszatéríttethetők, a vitatott határozat megsemmisítése a fellebbezők javára szolgálhat az említett nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő eljárással összefüggésben. E tekintetben ugyanakkor álláspontom szerint három megfontolás tekinthető relevánsnak.

49. Először is a fellebbezők számára a tribunal administratif de Paris előtt folyamatban lévő eljárással összefüggő, az eljáráshoz fűződő érdeket igazoló, a vitatott határozat megsemmisítése esetén bekövetkező előny tényleges fennállása az említett határozat által a nemzeti eljárásra gyakorolt hatástól függ. Másként fogalmazva, meg kell vizsgálni, hogy a nemzeti bíróságot köti-e a vitatott határozat.

50. E tekintetben ki kell emelni, hogy az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdése értelmében a határozatok teljes egészükben kötelezőek azokra nézve, akiket címzettként megjelölnek. Következésképpen az a tagállam, amely a Bizottság jogellenes és a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatások visszatéríttetésére vonatkozó határozatának címzettje, e cikk értelmében köteles minden megfelelő intézkedést megtenni, hogy biztosítsa e határozat végrehajtását. E kötelező jelleg a címzett állam valamennyi szervére vonatkozik, ideértve az állam bíróságait is.³¹

51. A jelen ügyben a vitatott határozat formáját tekintve egy, az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdése értelmében vett határozat, amelynek a Francia Köztársaság a címzettje. Az előző pontban említett ítélkezési gyakorlat fényében e határozat tartalma kötelező a címzett tagállamra, ideértve annak bíróságait is. Ebből álláspontom szerint az következik, hogy a tribunal administratif de Paris-t köti az ilyen határozat, valamint hogy a megsemmisítés esetét kivéve nem mondhat ellent annak azáltal, hogy elrendeli a Sernam-csoport részére nyújtott állami támogatások visszatéríttetését a Geodistól és a BMV-től.³²

52. Másodszor meg kell vizsgálni, hogy az a körülmény, hogy abban az időpontban, amikor a Törvényszék meghozta a megtámadott végzést, a visszatéríttetés iránti keresetet még nem terjesztették ki a Geodisra, akadályát jelenti-e a fellebbezők létrejött és fennálló eljáráshoz fűződő érdeke elismerésének. E tekintetben igaz, ahogy az az iratokhoz csatolt dokumentumokból is kitűnik, hogy a visszatéríttetés iránti kereset Geodisra való konkrét kiterjesztésére a megtámadott végzést követő időpontban került sor. Meg kell ugyanakkor állapítani, hogy a kereset Törvényszék elé terjesztésének időpontjában az említett visszatéríttetés iránti keresetet már előterjesztették, és az eljárás folyamatban

31 — Lásd ebben az értelemben: Mediaset-ítélet (C-69/13, EU:C:2014:71, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 — Lásd e tekintetben: Mediaset-ítélet 24. és 25. pont (C-69/13, EU:C:2014:71), amely ítélet a Bizottság által a meghatározott kedvezményezettől visszatérítendő támogatás összegéről szóló levelekben kifejtett álláspontokra vonatkozott.

volt a megtámadott végzés meghozatalának időpontjában is. E kereset a szóban forgó állami támogatások valamennyi kedvezményezettjére és esetleges birtokosára vonatkozott, beleértve tehát a Geodist is, amennyiben azt a vitatott határozatban szereplő megállapítással ellentétben e támogatások későbbi kedvezményezettjeként ismerték volna el. Ezenkívül az elfogadhatatlansági kifogás kapcsán a Törvényszék elé terjesztett észrevételeikben a fellebbezők hangsúlyozták, hogy érdekük fűződik az állami támogatások visszatéríttetésének a Geodisra való kiterjesztéséhez, és rámutattak a vitatott határozat és a nemzeti bíróság előtt folyó eljárás kimenetele közötti közvetlen kapcsolatra. Ilyen körülmények között nem hiszem, hogy a visszatéríttetés iránti kereset Geodisra való kiterjesztését olyan, pusztán hipotetikus eseménynek lehetne tekinteni, amely nem alapozhatja meg a Törvényszék előtti eljáráshoz fűződő létrejött és fennálló érdeket.

53. Harmadszor elemezni kell a Bizottság azon érvét, amely szerint, mivel a Mory társaságok felszámolás alatt állnak, vagyis már nem aktívak a piacon, nem fűződik érdekük versenyhelyzetük helyreállításához az állami támogatások visszatéríttetése révén, és így a vitatott határozattal szembeni eljáráshoz sem fűződik érdekük.

54. Ugyanakkor ezzel az érvel a Bizottság álláspontom szerint összekeveri a nemzeti bíróság előtt folyó eljáráshoz fűződő érdeket és az uniós bíróság előtt szükséges eljáráshoz fűződő érdeket. Ahogy ugyanis arra több alkalommal emlékeztettem, az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlata szerint az eljáráshoz fűződő érdek azt feltételezi, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése a felperes javára szolgálhat. Márpedig már rámutattam, hogy a vitatott határozat esetleges megsemmisítése kiküszöbölné a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő visszatéríttetés iránti keresetnek a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított állami támogatások egyéb potenciális kedvezményezettjeire való kiterjesztésének egyik akadályát. Ez jelenti a fellebbezők számára azt az előnyt, amely igazolja a vitatott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdeküket.

55. Ezzel szemben az állami támogatások visszatéríttetését a tribunal administratif de Paris, nem pedig az uniós bíróságok előtt kérték. Márpedig az az állítás, hogy a fellebbezőknek immár nem fűződik érdekük az említett állami támogatások visszatéríttetéséhez, egyenértékű annak megállapításával, hogy immár nem fűződik érdekük a nemzeti eljárás folytatásához, amit pedig nem az uniós bíróságnak kell kimondania. Ebből következik, hogy ellentétben a tárgyaláson általa előadottakkal a Bizottság az, aki érvével a nemzeti bíróság előtt indított kereset elfogadhatóságával kapcsolatos feltételt kísérel meg bevonni az uniós bíróságok előtt folyó eljárásba. Ezt az érvet tehát el kell utasítani.

56. Másodsorban a fellebbezők azon érvét illetően, amely szerint az eljáráshoz fűződő érdeküket az igazolja, hogy a tribunal administratif de Paris kedvező határozata fokozná a tribunal de commerce előtt indított kártérítési keresetük sikerének esélyét, rámutatok, hogy függetlenül az érv elfogadhatóságának kérdésétől, a fellebbezők nem fejtik ki, hogy milyen olyan kapcsolat áll fenn a két kereset között, amely igazolja a kártérítési kereset sikere esélyének állítólagos fokozódását. E körülmények között ennek az érvek nem lehet helyt adni.

57. Amennyiben ezt az érvet úgy kell érteni, hogy ha a tribunal administratif de Paris elismeri a támogatások Geodistól mint a támogatások kedvezményezettjétől történő visszatéríttetésére irányuló kötelezettség fennállását, akkor esetlegesen elismerhető a Geodis felelőssége a Mory társaságok által elszenvedett károkért, ez esetben ez az érv összeolvad a kártérítési keresettel kapcsolatos érveléssel, és az azzal kapcsolatos részben kerül elemzésre.

58. A fentiek összességéből az következik, hogy azáltal, hogy nem állapította meg, hogy a tribunal administratif de Paris előtt indított keresetükkel összefüggésben a vitatott határozat megsemmisítése a fellebbezők javára szolgálhatott volna, a Törvényszék álláspontom szerint tévesen alkalmazta a jogot. Azt javaslom tehát, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést.

b) A tribunal de commerce de Paris előtt indított kártérítési keresetről

i) A megtámadott végzés

59. A fellebbezők ezt követően a megtámadott végzés 42–50. pontját kifogásolják, amelyekben a Törvényszék megállapította, hogy nem bizonyították, hogy a vitatott határozat megsemmisítése elősegítené az általuk a tribunal de commerce de Paris előtt indított, arra irányuló kártérítési keresetet, hogy egyetemlegesen kötelezzék a Sernam-csoportot és a Geodist az e társaságok által a jogellenes állami támogatásokban részesülés révén a fellebbezőknek okozott károk megtérítésére. E tekintetben a Törvényszék egyrészt megállapította, hogy a vitatott határozat megsemmisítése semmilyen előnyt nem jelentene a fellebbezők számára, amennyiben a kereset a Sernam-csoport ellen irányul, mivel már a „Sernam 2”-határozatban szerepelt, hogy a Sernam-csoport részére juttatott támogatások jogellenesek és a közös piaccal összeegyeztethetetlenek. Ekképpen a fellebbezők e határozat elfogadása óta igényelhettek volna kártérítést.

60. Másrészt a Geodist illetően a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy miután a Sernam-csoport tevékenységeit a vitatott határozat utáni időpontban vette át, a Geodis nem tekinthető felelősnek a fellebbezők rossz pénzügyi helyzetéért. A fellebbezők azt sem bizonyították, hogy a nemzeti jog szerint megállapítható a Geodis felelőssége a Sernam-csoport által okozott állítólagos kárért, pusztán azért, mert átvette e csoport egyes eszközeit. Egyebekben a Törvényszék megállapította, hogy mivel a Mory társaságok felszámolásuk megindítása óta minden gazdasági tevékenységgel felhagytak, így ezt követően semmilyen kárt nem szenvedhettek el a Sernam-csoport eszközeinek a Geodis általi átvétele eredményeként.

ii) A felek érvei

61. A fellebbezők előadják, hogy a Törvényszék tévesen tekintette úgy, hogy a tribunal de commerce de Paris előtt benyújtott kártérítési kereset nem alapozhatja meg az eljáráshoz fűződő érdeküket. Mindenekelőtt e kereset nem elkésett. Annak benyújtása ugyanis csak a támogatásokat a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító „Sernam 3”-határozat elfogadásával vált lehetségessé, mivel a „Sernam 1”-határozat és a „Sernam 2”-határozat feltételes engedélyező határozat volt. Ezt követően az a tény, hogy a kártérítési keresetet még nem nyújtották be, amikor a Törvényszék elé terjesztették a megsemmisítés iránti keresetet, nem teszi lehetővé az eljáráshoz fűződő érdek hiányának megállapítását. Egyrészt ugyanis ezt a keresetet egyértelműen bejelentették a Törvényszékhez benyújtott keresetlevélben, másrészt pedig azt a megtámadott végzés meghozatala előtt megindították. Ezenkívül a Törvényszék – az előtte való eljáráshoz fűződő érdek fennállásának eldöntése érdekében – nem helyettesítheti a nemzeti bíróság értékelését a Geodisszal szemben benyújtott kártérítési kereset megalapozottságára vonatkozó saját értékelésével, és nem tekintheti úgy, hogy e kereset bukásra van ítélve. A Geodisszal szemben indított kereset mindenképpen jogszerű, mivel egyrészt ő viselte a felelősséget a „Sernam 1”-határozat alkalmazásának elmaradásáért, másrészt pedig őt kell a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások jelenlegi kedvezményezettjének, és ennek alapján az azok által a Mory társaságok számára okozott károk megtérítésére irányuló kötelezettség kötelezettjének tekinteni, az említett támogatások egymást követő kedvezményezettjeivel és azok nyújtójával egyetemlegesen. Végül, ha a vitatott határozatot megsemmisítenék, a fellebbezők hivatkozhatnának a Geodisszal szemben a jogalap nélküli gazdagodás elvére. Egy, a Törvényszék előtt már hivatkozott általánosabb jogalap alátámasztását célzó érvről lévén szó, ez az érv elfogadható a fellebbezés keretében.

62. A Bizottság szerint az eljáráshoz fűződő érdek igazolása érdekében nem elegendő a nemzeti bíróság előtt indított bármilyen jövőbeli vagy jelenlegi kártérítési keresetre hivatkozni, tekintet nélkül a pernyertesség lehetőségére. Az ítélezési gyakorlat szerint a felperesnek bizonyítania kell, hogy valós és határozott érdeke fűződik a nemzeti bíróságok előtt (akár esetleges, mindazonáltal nem tisztán hipotetikus) felelősség megállapítása iránti keresetben kért megsemmisítéshez. A többi esetben a

felperes joga, ha a feltételek teljesülnek, a nemzeti bíróságok előtti jogellenességi kifogás révén érvényesül, ami lehetővé teszi annak elkerülését, hogy felesleges jogvitákban keressék meg az uniós bíróságokat. Márpedig a jelen ügyben a kért megsemmisítéshez fűződő valós érdek bizonyítására nyilvánvalóan nem került sor az elsőfokú eljárásban. A fellebbezők csak annak érdekében terjesztették elő a felelősség megállapítása iránti keresetüket, hogy válaszoljanak a Bizottság által hivatkozott elfogadhatatlansági kifogásra, több mint egy évvel a „Sernam 3”-határozatot követően. Az az érv, amely szerint a Geodis tekinthető felelősnek a „Sernam 1”-határozat alkalmazásának elmaradásáért, a fellebbezés során elfogadhatatlan új érv. Ezenkívül nyilvánvalóan megalapozatlan, mivel e határozat nem a Geodisra, hanem a francia államra nézve írt elő kötelezettséget. Végül a jogalap nélküli gazdagodásra alapított érv szintén nyilvánvalóan elfogadhatatlan, mivel azt először a fellebbezés keretében terjesztették elő. Mindenesetre ezen elv alátámasztása érdekében semmilyen komoly érvre nem hivatkoztak.

iii) Elemzés

63. Annak érdekében, hogy a felperesnek létrejött és fennálló érdeke fűződjön az uniós bíróság előtt folyó olyan eljáráshoz, amelynek alapját egy nemzeti bíróság előtt indított, többek között kártérítési kereset alkotja, szükséges-e, hogy e keresetet már az uniós bíróság előtti keresetbenyújtást megelőzően megindítsa? E felperesnek kell-e bizonyítania, hogy a nemzeti bíróság előtt benyújtott kereset sikerének vannak esélyei, és ha igen, milyen bizonyítási szinten? Az uniós bíróságnak milyen mértékben kell értékelnie – sőt, milyen mértékben értékelheti – a nemzeti bíróság előtt indított kereset sikerének esélyeit annak megállapítása érdekében, hogy az alkalmas-e az előtte folyó eljáráshoz fűződő létrejött és fennálló érdek megalapozásához?

64. Ez néhány, a fellebbezők fellebbezésének ebben a részében felmerült kérdések közül.

65. E kérdések megválaszolása érdekében álláspontom szerint emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint az eljáráshoz fűződő érdek olyan létrejött és fennálló érdekként jellemezhető, amelyet nem lehet egy jövőbeli és hipotetikus esemény függvényében értékelni.³³ Másrészt hasznosnak tartom az ítélezési gyakorlat, és különösen azon ügyek elemzését, amelyekben az uniós bíróság előtti eljáráshoz fűződő érdeket a megsemmisítés iránti kereset és egy másik kereset közötti kapcsolat fényében vizsgálták. Az ilyen elemzés ugyanis hasznos információkat szolgáltat.

– Az ítélezési gyakorlat elemzése: eljáráshoz fűződő érdek és keresetek

66. A releváns ítélezési gyakorlat elemzése három ügýtípus azonosítását teszi lehetővé.

67. Az első ügycsoport azokat az eseteket érinti, amelyekben az eljáráshoz fűződő érdek fennállását az uniós bíróságok előtt az Unióval szemben indított kártérítési kereset benyújtásával összefüggésben vizsgálták. Az ilyen típusú ügyeknél az állandó ítélezési gyakorlat szerint fennáll a felperes érdeke az őt közvetlenül érintő jogi aktus megsemmisítése iránti kérelem azon célból történő benyújtásához, hogy az uniós bíróság állapítsa meg a vele szemben elkövetett jogsértést, oly módon, hogy ez a megállapítás alapjául szolgálhasson egy *esetleges* kártérítési keresetnek, amelynek célja a megtámadott

33 — Lásd a fenti 24. lábjegyzetben hivatkozott ítélezési gyakorlatot. Állandó ítélezési gyakorlatában a Törvényszék pontosítja ezt a leírást, és azt követeli meg, hogy ha a felperes által felhívott érdek valamely jövőbeli jogi helyzetre vonatkozik, a felperesnek bizonyítania kell, hogy e helyzet sérelme már most bizonyos, és ennél fogva annak igazolása során, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése iránti kérelemhez érdeke fűződik, nem hivatkozhat jövőbeli és bizonytalan helyzetekre. E tekintetben lásd különösen: Sniace kontra Bizottság ítélet (T-141/03, EU:T:2005:129, 26. pont). Ha nem tévedek, e megfogalmazást a Bíróság soha nem vette át. A megtámadott végzés kifejezetten a Törvényszék ezen ítélezési gyakorlatán alapul (lásd: a megtámadott végzés 27. pontja).

jogi aktus által okozott kár megfelelő módon történő megtérítése.³⁴ Ebben az összefüggésben a Bíróság kiemelte, hogy valamely felperes eljáráshoz fűződő érdekének fennmaradását (tehát *a fortiori* létezését) *in concreto* kell értékelni, figyelembe véve különösen az állítólagos jogellenesség következményeit, valamint az állítólagosan elszenvedett kár jellegét.³⁵

68. Ekképpen meg kell állapítani, hogy az ítélezési gyakorlat szerint ebben az első ügycsoportban a kártérítési kereset benyújtásának pusztán *lehetősége* elegendő a létrejött és fennálló érdek megalapozásához. Ezzel szemben ehhez egyáltalán nem szükséges, hogy a kártérítési kereset már be legyen nyújtva a megsemmisítés iránti kereset benyújtásának időpontjában.

69. E tekintetben rá kell továbbá mutatni egyrészt arra, hogy ebben az esetben az Unió részéről a jogellenesség megállapítása szükségképpen előfeltétele a magával az Unióval szemben megindított kártérítési keresetnek, másrészt pedig, hogy a fenti 29. és 65. pontban hivatkozott ítélezési gyakorlatnak megfelelően az ilyen kártérítési kereset benyújtása semmiféleképpen nem lehet tisztán hipotetikus. Ekképpen a Socratec kontra Bizottság ügyben³⁶ a Törvényszék több körülmény alapján megállapította, hogy a felperes által az ügyben az eljáráshoz fűződő érdekének igazolása érdekében hivatkozott, az Unióval szembeni kártérítési kereset tisztán hipotetikus jellegű. A Törvényszék tehát megállapította, hogy a felperesnek nem áll fenn az eljáráshoz fűződő érdeke, és hogy ennél fogva keresete elfogadhatatlan.³⁷

70. A második, kizárólag a Törvényszék által elbírált ügycsoport, amelybe a Bizottság által beadványaiban hivatkozott Sniace kontra Bizottság ítélet³⁸ és Salvat père & fils és társai kontra Bizottság ítélet³⁹ tartozik, eltérő helyzetre vonatkozik.⁴⁰ Ezekben az ügyekben ugyanis a felperesek eljáráshoz fűződő érdeküket arra a kockázatra hivatkozva kívánták megalapozni, hogy harmadik személyek keresetet indíthatnak velük szemben a nemzeti bíróságok előtt. A Törvényszék olyan megközelítést fogadott el, amely szerint az eljáráshoz fűződő érdek következhet azon *valós kockázat* fennállásából, hogy bírósági eljárások befolyásolhatják a felperesek jogi helyzetét, vagy abból, hogy bírósági eljárások *kockázata jött létre és áll fenn*.⁴¹

71. Noha a Bizottság által hivatkozott Sniace kontra Bizottság ítéletben és Salvat père & fils és társai kontra Bizottság ítéletben a Törvényszék a valós kockázat hiányát állapította meg, ezzel szemben a TV2/Danmark és társai kontra Bizottság ítéletben az ilyen kockázat fennállását állapította meg. E megállapítása megtétele érdekében a Törvényszék többek között figyelembe vette azt, hogy a

34 — Lásd e tekintetben a Bíróság következő ítéleteit: Könecke Fleischwarenfabrik kontra Bizottság ítélet (76/79, EU:C:1980:68, 9. pont); Franciaország és társai kontra Bizottság ítélet (C-68/94 és C-30/95, EU:C:1998:148, 74. pont); Abdulrahim kontra Tanács és Bizottság ítélet (C-239/12 P, EU:C:2013:331, 64. pont); a Bíróság Bizottság kontra Provincia di Imperia végzése (C-183/08 P, EU:C:2009:136, 30. pont); a Törvényszék Shanghai Excell M&E Enterprise és Shanghai Adepte Precision kontra Tanács ítélete (T-299/05, EU:T:2009:72 53–55. pont); Éditions Odile Jacob kontra Bizottság ítélete (T-471/11, EU:T:2014:739, 44. pont, jelenleg fellebbezés alatt).

35 — Abdulrahim kontra Tanács és Bizottság ítélet (C-239/12 P, EU:C:2013:331, 65. pont).

36 — T-269/03, EU:T:2009:211.

37 — Ebben az ügyben a Törvényszék a kártérítési kereset tisztán hipotetikus jellegére vonatkozó következtetését először arra alapította, hogy ilyen keresetet az állítólagos károkozást követően évekkel sem nyújtottak még be, másodszor, hogy a tárgyaláson a felperes maga is elismerte e hipotetikus jellegét, és harmadszor, hogy a felperes jelezte, hogy részvényesei nem engedélyezték számára ilyen kereset benyújtását, még abban az esetben sem, ha az általa előterjesztett megsemmisítés iránti kereset sikeres lesz (lásd: az előző lábjegyzetben hivatkozott Socratec kontra Bizottság ítélet 45–47. pontja).

38 — T-141/03, EU:T:2005:129.

39 — T-136/05, EU:T:2007:295.

40 — E második kategóriába tartoznak a fenti két lábjegyzetben említett Sniace kontra Bizottság ítéleten és Salvat père & fils és társai kontra Bizottság ítéleten kívül a TV2/Danmark és társai kontra Bizottság ítélet (T-309/04, T-317/04, T-329/04 és T-336/04, EU:T:2008:457, különösen 67–82. pont) és a Schutzgemeinschaft Milch und Milcherzeugnisse kontra Bizottság végzés (T-113/11, EU:T:2014:756, lásd különösen 32–34. pont) alapjául szolgáló ügyek.

41 — Sniace kontra Bizottság ítélet (T-141/03, EU:T:2005:129, 28. pont); Salvat père & fils és társai kontra Bizottság ítélet (T-136/05, EU:T:2007:295, 43. pont); TV2/Danmark és társai kontra Bizottság ítélet (T-309/04, T-317/04, T-329/04 és T-336/04, EU:T:2008:457, 79. pont).

megsemmisítés iránti kereset Törvényszékhez való benyújtása után egy harmadik személy ténylegesen kártérítési keresetet indított a felperes ellen annak érdekében, hogy az térítse meg a szóban forgó jogellenes állami támogatás felhasználása révén okozott állítólagos kárt. A Törvényszék szerint az ilyen eljárás megindításának valós kockázata ezen eljárás megindításával valósult meg.⁴²

72. Meg kell tehát állapítani, hogy az első ügycsoporthoz hasonlóan az ítélkezési gyakorlat ebben a második ügycsoportban is az, hogy a megsemmisítés iránti kereset uniós bíróság elé történő benyújtásának időpontjában a felperes helyzetét potenciálisan érintő, a megtámadott aktussal összefüggő bírósági eljárások kockázata, amennyiben fennállása bizonyított, elegendő ahhoz, hogy megalapozza az eljáráshoz fűződő érdeket, anélkül hogy szükséges lenne az, hogy a keresetet megindítsák.

73. A harmadik ügycsoportban az uniós bíróság a felperes eljáráshoz fűződő érdekét az általa esetlegesen a nemzeti bíróság előtt megindítható keresetekre figyelemmel elemezte. Ekképpen a Lech-Stahlwerke kontra Bizottság ügyben⁴³ a Bíróság elismerte a felperes eljáráshoz fűződő érdekének fennállását egy olyan kereset alapján, amelyet a felperes esetlegesen egy nemzeti bíróság előtt indíthatott volna.⁴⁴ Az EUMSZ 101. cikkre vonatkozó First Data és társai kontra Bizottság végzésben⁴⁵ a Törvényszék ezzel szemben tagadta a felperesek eljáráshoz fűződő érdekének fennállását, mivel úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozat megsemmisítése nem szükséges a felperesek által a nemleges megállapító határozat kedvezményezettje ellen indított esetleges kártérítési kereset megalapozásához.⁴⁶

74. Márpedig az ítélkezési gyakorlatot érintő fenti elemzésem alapján álláspontom szerint le lehet vezetni bizonyos megállapításokat az egyéb keresetekre való hivatkozás lehetőségét illetően, az uniós bíróság elé terjesztett megsemmisítés iránti kereset keretében az eljáráshoz fűződő érdek fennállásának megalapozása céljából.

75. Először is annak érdekében, hogy egy kereset, így többek között egy kártérítési kereset megalapozhassa a felperes eljáráshoz fűződő érdekét, nem feltétlenül szükséges, hogy e kereset a megsemmisítés iránti kereset uniós bírósághoz való benyújtásának időpontjában már be legyen nyújtva. Az ugyanakkor szükséges, hogy ebben az időpontban az ilyen kereset megindításának lehetősége ne legyen tisztán hipotetikus, hanem fennálljon annak a kellő valószínűsége, hogy ilyen kereset benyújtására sor kerül. Azt a körülményt, hogy e keresetet az eljárás során nyújtják be, úgy kell tekinteni, mint e kellő valószínűség megvalósulását.

76. Másodszor szükséges a közvetlen összefüggés fennállása a megtámadott uniós aktus esetleges megsemmisítése és az ezen aktus megsemmisítése kapcsán fennálló eljáráshoz fűződő érdek alátámasztása céljából hivatkozott (többek között kártérítési) kereset között. E közvetlen összefüggés előfeltétele, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése szükséges legyen ahhoz, hogy a felperes jogi helyzetére kihasson a hivatkozott kereset. Ahogy azt a fenti 29. pontban említettem, a felperesnek kell bizonyítania e közvetlen összefüggés fennállását az uniós aktus esetleges megsemmisítése és jogi helyzetének érintettsége között.

42 — T-309/04, T-317/04, T-329/04 és T-336/04, EU:T:2008:457, 79–81. pont.

43 — C-111/99 P, EU:C:2001:58.

44 — Ebben az ügyben a felperes egy olyan bizottsági határozatot támadott meg, amely tiltott állami támogatásnak minősítette azokat a pénzügyi támogatási terveket, amelyek keretében Bajorország tartomány vállalta, hogy 20 millió DEM-et folyósít a felperes részére. A Bíróság elutasította a Bizottság által előterjesztett elfogadhatatlansági kifogást, amely azon alapult, hogy mivel az említett tartomány felhagyott a szerkezetátalakítási tervekkel, így nem áll fenn az eljáráshoz fűződő érdek, és rámutatott, hogy „nem kizárt, hogy egy nemzeti bíróság arra kötelezi Bajorország tartományt, hogy [...] fizesse meg [a felperes] számára a 20 millió DEM összeget” (lásd: Lech-Stahlwerke kontra Bizottság végzés, 19. pont).

45 — T-28/02, EU:T:2005:357.

46 — Ebben az ügyben a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az, hogy a kártérítési kereset alapján eljáró nemzeti bíróság figyelembe veszi-e a Bizottságnak az EUMSZ 101. cikk alkalmazhatóságára vonatkozó értékelését, esetleges, vagyis jövőbeli és hipotetikus körülmény (47–51. pont). Ehhez hasonlóan az NBV és NVB kontra Bizottság ítéletben (T-138/89, EU:T:1992:95) a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a nemzeti bíróságnak az EUMSZ 101. cikkben előírt, a tagállamok közötti kereskedelem érintettségére vonatkozó feltételnek a Bizottságétól eltérő értékelése esetleges körülménynek minősül (lásd: 33. pont, ebben az ügyben ugyanakkor úgy tűnik, hogy a Törvényszék harmadik felek lehetséges keresetére utalt).

77. Harmadszor meg kell állapítani, hogy az uniós bíróság a megvizsgált ügyek egyikében sem elemezte (különösen nem részletesen) az eljáráshoz fűződő érdek elismerése érdekében hivatkozott kereset sikerének esélyeit, függetlenül attól a körülménytől, hogy e keresetet (potenciálisan) maga az uniós bíróság vagy egy nemzeti bíróság előtt indították-e meg. Az uniós bíróságok egyik ilyen ügyben sem tagadták az eljáráshoz fűződő érdek fennállását a hivatkozott kereset sikerének esélyére vonatkozó érdemi elemzés alapján.

78. Márpedig a nemzeti bíróság előtt indított kereset sikerének valószínűségi foka, amelyet a felperesnek az eljáráshoz fűződő érdeke alátámasztása érdekében kellene bizonyítania, illetve ehhez kapcsolódóan az, hogy ezt miként kellene értékelnie az uniós bíróságnak, kényes kérdések. E kérdések ugyanis különböző követelmények kiegyensúlyozását feltételezik: egyrészt arról a követelményről van szó, hogy ne terjesszenek az uniós bíróság elé olyan tisztán elméleti kérdéseket, amelyek megoldása nem járhat jogi következményekkel, másrészt pedig arról a követelményről, hogy tiszteletben kell tartani az uniós bíróság, illetve a nemzeti bíróságok hatáskörét.

79. Ebből a szempontból, bár az uniós bíróságnak vitathatatlanul meg kell vizsgálnia, hogy a felperes a nemzeti bíróságok előtt benyújtott keresettel összefüggésben bizonyította-e a kért megsemmisítéshez fűződő valós érdek fennállását, még ha e kereset esetleges is, ezzel szemben nem dönthet, és nincs is lehetősége arra, hogy a nemzeti bíróság helyett döntsön e kereset megalapozottságáról, ahogy arra helyesen rámutat maga a Bizottság is.

80. E körülmények között, az ítélezési gyakorlat fenti 67–73. pontban elvégzett elemzése fényében úgy vélem, hogy amennyiben a felperes bizonyította az eljáráshoz fűződő érdeke alátámasztása érdekében hivatkozott kereset nem hipotetikus jellegét, valamint a megtámadott uniós aktus esetleges megsemmisítése és jogi helyzetének az említett kereset általi érintettsége közötti közvetlen összefüggés fennállását, akkor ennek elégniek kell lennie ahhoz, hogy alátámassza az eljáráshoz fűződő érdekét, kivéve ha e kereset mesterséges vagy fiktív jellegű, vagy nyilvánvalóan irreális. A nemzeti bíróság előtt indított kereset sikere esélyeinek akár sommás értékelése ugyanis szükségképpen e kereset nemzeti jogon alapuló érdemi vizsgálatát igényli. Márpedig az ilyen elemzés álláspontom szerint nem tartozik az uniós bíróság hatáskörébe.

81. E tekintetben rá kell továbbá mutatni, miként a Bizottság is kifejti, hogy a megsemmisítés iránti keresetnek az eljáráshoz fűződő érdek hiánya miatti esetleges elutasítása nem hat ki a felperes arra irányuló lehetőségére, hogy megkérdőjelezze az említett kereset tárgyát képező uniós aktus érvényességét egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében, amennyiben utóbb kitűnik, hogy ezen aktus jogszerűségét a nemzeti bíróság meghatározó jelentőségűnek tekintheti a hozzá benyújtott kereset elbírálása érdekében. E körülményt egyébként az ítélezési gyakorlat is megemlíti.⁴⁷ E lehetőség azonban mit sem változtat azon, hogy az ítélezési gyakorlatban⁴⁸ meghatározott, létrejött és fennálló eljáráshoz fűződő érdekekkel és keresetességi joggal rendelkező felperesnek képesnek kell lennie arra, hogy megtámadja az aktust az uniós bíróságok előtt.

– A jelen ügyben való alkalmazás

82. Ezen elvek fényében kell tehát elemezni a fellebbezők által a megtámadott végzéssel szemben előterjesztett kifogásokat. Ekképpen meg kell vizsgálni, hogy a vitatott határozat megsemmisítése a Törvényszék álláspontjának megfelelően valóban nem járt volna-e semmilyen előnnyel a fellebbezők számára a tribunal de commerce de Paris előtt indított kártérítési kereset keretében, így a fellebbezők nem rendelkeztek az e határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdekekkel.

47 — Lásd például: NBV és NVB kontra Bizottság ítélet (T-138/89, EU:T:1992:95, 33. pont); Sniace kontra Bizottság ítélet (T-141/03, EU:T:2005:129, 40. pont); First Data és társai kontra Bizottság végzés (T-28/02, EU:T:2005:357, 51. pont).

48 — Lásd a fenti 28. és 29. pontot.

83. E tekintetben előzetesen el kell utasítani a Bizottság által előterjesztett (és a megtámadott végzés 41. pontjában hivatkozott) azon érvet, amely szerint az ilyen kereset elkésztett volt. Ugyanis, bár a Sernam-csoport és a Geodis elleni kártérítési kereset, ahogy arra fent rámutattam, a megsemmisítés iránti kereset Törvényszék elé terjesztésének időpontjában még nem volt benyújtva, e körülmény az ítélkezési gyakorlat szerint nem döntő. A jelen ügyben ezzel szemben meg kell állapítani, hogy a fellebbezők keresetlevelükben valóban utaltak egy ilyen keresetre. E kereset ezt követően az eljárás folyamán a tribunal de commerce de Paris előtt benyújtott felelősség megállapítása iránti kereset formájában valósult meg. E körülmények között úgy vélem, hogy nem lehet úgy tekinteni, hogy a kereset Törvényszék elé terjesztésének időpontjában egy ilyen kereset tisztán hipotetikus jellegű volt.⁴⁹ Egyébként, noha igaz, hogy a Sernam-csoport elleni kártérítési keresetet korábban is be lehetett volna nyújtani, ugyanakkor a Geodis elleni kártérítési kereset előterjesztésére nem kerülhetett sor azt megelőzően, hogy az megszerezte a Sernam-csoport eszközeit, amire vitathatatlanul a vitatott határozatot követően kerülhetett sor, ahogy azt a Törvényszék maga is elismerte a megtámadott végzés 44. pontjában.

84. Ezt követően, mivel a tribunal de commerce de Paris előtt benyújtott kártérítési kereset egyetemlegesen vonatkozott a Sernam-csoportra és a Geodisra, a Törvényszék megkülönböztette a fellebbezőknek állítólagosan a Sernam-csoport által okozott kárt, illetve a fellebbezőknek állítólagosan a Geodis által okozott kárt.

85. Ami először a fellebbezőknek állítólagosan a Sernam-csoport által az állami támogatások nyújtásából származó előnyök révén okozott kár megtérítését illeti, egyetértek a Törvényszéknek a megtámadott végzés 43. pontjában szereplő elemzésével, amely szerint a vitatott határozat megsemmisítése e tekintetben nem alkalmas semmilyen előny előidézésére a fellebbezők számára. A „Sernam 2”-határozatban és a „Sernam 3”-határozatban ugyanis már megállapítást nyert, hogy a Sernam-csoport jogellenes és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatásokban részesült, tehát e határozatok egy, a Sernam-csoport elleni kártérítési kereset alapját alkothatták. A vitatott határozat ezzel szemben kizárólag a Sernam-csoport és a Geodis közötti gazdasági folytonosság fennállására vonatkozik. E körülmények között meg kell állapítani, hogy e határozatra nem lehet hivatkozni a Sernam-csoport esetleges felelősségének megállapítása érdekében. Megsemmisítése e tekintetben semmilyen következménnyel nem járna. Másként fogalmazva, nincs semmilyen közvetlen összefüggés a vitatott határozat megsemmisítése és a Sernam-csoport ellen indított kártérítési kereset között.⁵⁰

86. Ami másodszor a fellebbezőknek állítólagosan a Geodis által okozott kár megtérítését illeti, a Törvényszék kizárta a Geodis felelősségét a fellebbezők rossz pénzügyi helyzetéért és felszámolásukért.⁵¹ Ezt követően kimondta, hogy a fellebbezők nem bizonyították, hogy a nemzeti jog szerint a Geodis felelőssége elméletileg megállapítható a fellebbezőknek a Sernam-csoport által okozott kárért, pusztán amiatt, hogy átvette a csoport egyes eszközeit.⁵² A Törvényszék végül kimondta, hogy mivel a Mory társaságok felszámolásuk óta minden gazdasági tevékenységgel felhagytak, ezért nem szenvedhettek el Geodis által okozott kárt.

87. Márpedig álláspontom szerint a Törvényszék e megállapításai közelítenek a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő ügy érdemi elbírálásához – sőt, legalábbis részben, annak is tekintendők –, amely nem tartozik az uniós bíróság hatáskörébe, ahogy arra a fenti 80. pontban rámutattam. Annak megállapítása érdekében, hogy a fellebbezők rendelkeznek-e eljáráshoz fűződő érdekléssel, vagy sem, az alapvető kérdés nem annak eldöntése, hogy a Geodis felelős-e a fellebbezők által állítólagos elszenvedett károkért, vagy sem, amit a nemzeti bíróságnak kell megállapítania.

49 — Másrészt az iratok egyik eleme sem alkalmas a Bizottság azon állításának alátámasztására, amely szerint a kereset mesterséges, mivel azt kizárólag annak érdekében nyújtották be, hogy reagáljanak a Bizottság elfogadhatatlansági kifogására.

50 — Lásd a fenti 76. pontot.

51 — A megtámadott végzés 44–46. pontja.

52 — A megtámadott végzés 47. pontja.

88. Miután megállapítást nyert, hogy a kereset nem nyilvánvalóan irreális,⁵³ a releváns kérdést inkább annak értékelése jelenti, hogy a fellebbezők bizonyították-e a jogilag megkövetelt módon a közvetlen kapcsolat fennállását a vitatott határozat esetleges megsemmisítése és a Geodisszal szemben benyújtott, az eljáráshoz fűződő érdekük alátámasztása érdekében hivatkozott kártérítési kereset között, oly módon, hogy a határozat megsemmisítése alkalmas arra, hogy az említett kereset keretében előnyt jelentsen a fellebbezők számára. E tekintetben a fellebbezők két érvet terjesztenek elő.

89. Ami először azt az érvet illeti, amely szerint a Geodisszal szemben benyújtott kereset jogszerű, mivel a Geodis a felelős a „Sernam 1”-határozat alkalmazásának elmaradásáért, függetlenül ezen érv elfogadhatóságának kérdésétől meg kell állapítani, hogy az egy, a „Sernam 2”-határozatban megállapított, a vitatott határozattól idegen tényt érint. Nem lehet tehát semmilyen összefüggést felállítani a vitatott határozat esetleges megsemmisítése és a kártérítési kereset között. Ezért ez az érv nem releváns.

90. Ezt követően a fellebbezők előadják, hogy amennyiben a Geodist kell a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások jelenlegi kedvezményezettjének tekinteni, akkor ezen az alapon a támogatások által a Mory társaságok tekintetében eredményezett károk megtérítésére irányuló kötelezettség kötelezettjének is kell tekinteni, egyetemlegesen a többi kedvezményezettrel és a támogatások nyújtóival. Ez az állítás jelenti a középpontját a tribunal de commerce de Paris előtt indított keresetnek, amelyben a fellebbezők azt kérték, hogy a nemzeti bíróság mondja ki, hogy a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásokban való részesülés folytán a Geodis (valamint a korábbi kedvezményezettek és a támogatások nyújtója) vétkesen járt el, és felelősnek tekintendő az e vétkesség által okozott károkért.

91. E tekintetben már több alkalommal rámutattunk, hogy a vitatott határozatban a Bizottság, kizárva a gazdasági folytonosság fennállását a Sernam-csoport és a Geodis között, megállapította, hogy a Geodis, amiatt hogy átvette a Sernam-csoport eszközeit, nem tekinthető az e csoportnak nyújtott támogatások kedvezményezettjének. Márpedig, anélkül hogy szükséges lenne e kereset nemzeti jogi alapjának elemzése, úgy vélem, hogy ez a vitatott határozatban szereplő megállapítás alkalmas arra, hogy veszélyeztesse a fellebbezők által a Geodisszal szemben indított keresetet, mivel kiüti az e kereset alapját jelentő előfeltevést, amely szerint a Geodis a Sernam-csoport részére nyújtott állami támogatások kedvezményezettjének tekinthető. Ezenkívül, ahogy arra a fenti 49–51. pontban rámutattam, e határozat köti a nemzeti bíróságot.

92. Ebből következik, hogy a vitatott határozat megsemmisítése kiválthat a tribunal de commerce de Paris előtt indított kártérítési keresettel összefüggő hatásokat. E kereset léte tehát álláspontom szerint alkalmas arra, hogy igazolja a fellebbezők vitatott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdekét. Ennélfogva a Törvényszék, azáltal, hogy tagadta az említett kereseten alapuló ilyen érdek fennállását, tévesen alkalmazta a jogot.

93. Végül a fellebbezők előadják, hogy eljáráshoz fűződő érdekük alapját igazolja az a körülmény is, hogy ha megsemmisítenék a határozatot, akkor a tribunal de commerce de Paris előtt egy, a jogalap nélküli gazdagodás elvére alapított további érvet terjeszthetnének elő.⁵⁴ A Bizottság úgy véli, hogy első alkalommal a fellebbezésben előterjesztett, vagyis elfogadhatatlan új érvről van szó.

53 — Lásd a fenti 80. pontot.

54 — A jelen ügyben a fellebbezők szerint ők veszteséget szenvedtek el, mivel a Sernam piaci jelenlétének a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások által eredményezett fenntartása folytán forgalmat veszítettek, és a Geodis az ő kárukra gazdagodott azáltal, hogy átvette a jogellenes támogatásban részesülő Sernam tevékenységeit, és így forgalmát.

94. Márpedig, anélkül hogy mélyebben megvizsgálánánk az (elfogadható) új érv és az (elfogadhatatlan) új jogalap közötti különbség kérdését, amelyet már volt alkalmam „kényesnek” minősíteni,⁵⁵ itt elegendő arra emlékeztetni, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint valamely fél főszabály szerint nem hozhat fel először a Bíróság előtt olyan jogalapot, amelyet nem terjesztett a Törvényszék elé. Ugyanakkor az olyan új érv, amely a Törvényszék előtt felhozott érvelés pusztá kifejtése vagy kiegészítése, nem minősül új jogalapnak, hanem azt az eljárás korábbi szakaszában már felhozott jogalap jogszerű kiterjesztésének kell tekinteni, tehát az ilyen érv elfogadható.⁵⁶

95. A jelen esetben a fellebbezők, a Bizottság által a Törvényszék előtt hivatkozott elfogadhatatlansági kifogásra válaszul előadták, hogy a vitatott határozattal szembeni eljáráshoz az e határozat által a részükről a tribunal de commerce de Paris előtt benyújtott kártérítési keresetre gyakorolt közvetlen hatás miatt fűződik érdekük. Nem vitatott, hogy első fokon egyáltalán nem említették a jogalap nélküli gazdagodás elvét.

96. Márpedig anélkül, hogy meg kellene vizsgálni, hogy egy ilyen kereset nemzeti bíróság előtti előterjesztése elfogadható lenne-e a folyamatban lévő eljárás keretében, megjegyzem, hogy a jogalap nélküli gazdagodásra alapított kereset jogalapja eltér a kártérítési keresetétől.

97. Álláspontom szerint a fellebbezők által előadott azon érvelés, amely szerint a vitatott határozat megsemmisítéséhez fűződő érdekük alapulhat az elsőfokú eljárás során hivatkozottól eltérő kereseten, nem tekinthető olyan érvnek, amely szerepel a már a Törvényszék előtt is ismertetett jogalapban. Ebből következik, hogy az ilyen érvelés új jogalapot jelent, amely alapján nem lehet értékelni a Törvényszék által végzett elemzés jogszerűségét. Az tehát a fellebbezés keretében elfogadhatatlan.

98. A fentiek összességének fényében úgy vélem, hogy a fellebbezés második részének helyt kell adni, és ebből következően hatályon kívül kell helyezni a megtámadott végzést.

2. Az első jogalap első és negyedik részéről: az érintett félnek minősülésről és a vitatott határozat jellegéről

99. Az első jogalap első és negyedik részét álláspontom szerint együtt kell elemezni, mivel a fellebbezők által e részekben előterjesztett érvelés egyes részei átfedésben vannak, különösen a vitatott határozat minősítésének kérdését illetően. E két részben a fellebbezők a megtámadott végzés 29–35., illetve 55–58. pontjára hivatkoznak, és előadják, hogy a Törvényszék több ízben tévesen alkalmazta a jogot, és megsértette jogukat.

a) A megtámadott végzés

100. A megtámadott végzés 29–35. pontjában a Törvényszék elutasította a fellebbezők azon érvét, amely szerint egyikük részvétele a „Sernam 3”-határozat elfogadásához vezető közigazgatási eljárásban a vitatott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdeket keletkeztetett a fellebbezőknél. A Törvényszék mindenekelőtt rámutatott, hogy ez az érv inkább a keresetőségi jog, mintsem az eljáráshoz fűződő érdek bizonyítására irányul. Ezt követően úgy ítélte meg, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint keresetőségi joguk megalapozásához a fellebbezőknek azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy a vitatott határozat alkalmas arra, hogy lényegesen érintse a piaci helyzetüket, ami nem volt lehetséges, mivel a Mory társaságok felszámolásuk megkezdése óta már nem folytatnak semmilyen tevékenységet.

55 — Lásd: az Areva és társai kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványom (C-247/11 P és C-253/11 P, EU:C:2013:579, 110–116. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ugyanebben az összefüggésben arra is rámutattam, hogy egy, a Törvényszék elé terjesztett jogalapoktól eltérő jogi alapon nyugvó kifogást olyan új jogalapnak kell tekinteni, amelyet tehát elfogadhatatlannak kell nyilvánítani, míg a már a Törvényszék elé terjesztett jogalapot alátámasztó kifogás elfogadható érvnek minősülhet (lásd különösen: 112. és 113. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

56 — Lásd: az Areva és társai kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványom (C-247/11 P és C-253/11 P, EU:C:2013:579) 110–116. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

Végül a Törvényszék, hivatkozva az állami támogatásokra vonatkozó ellenőrzési eljárás általános rendszerére, és különösen a 659/1999/EK rendelet⁵⁷ 14. cikkére, a vitatott határozatot a jogellenes és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások visszatéríttetésének szabályaira vonatkozó határozatnak minősítette, amely kérdés kizárólag a Bizottságot és az érintett tagállamot érinti.

101. A megtámadott végzés 55–58. pontjában a Törvényszék elutasította azt az érvet, amely szerint a vitatott határozat révén a Bizottság hallgatólagosan elutasította a hivatalos vizsgálati eljárás megindításának lehetőségét, ezáltal megfosztva a fellebbezőket az észrevételeik ismertetését célzó beavatkozáshoz való eljárási jog által jelentett előnytől. A Törvényszék e tekintetben kimondta egyrészt azt, hogy amennyiben a felperesek azt akarták, hogy a Bizottság indítson hivatalos vizsgálati eljárást, akkor ezt kellett volna kezdeményezniük a Bizottságnál, nem pedig megtámadniuk egy olyan határozatot, amely – mivel a jogellenes és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások visszatéríttetése szabályainak kérdésével kapcsolatos viszonyokra vonatkozott – kizárólag a Bizottság és az érintett tagállam közötti viszonyokra vonatkozott. Másrészt a Törvényszék szerint a vitatott határozattal a Bizottság nem az esetleges támogatások fennállásáról és a közös piaccal való összeegyeztethetőségéről döntött az EUMSZ 108. cikk alapján, hanem kizárólag a francia hatóságok által azzal kapcsolatban feltett kérdésre válaszolt, hogy a támogatások visszatérítésére irányuló, a „Sernam 2”-határozatban a Sernam-csoport részére előírt kötelezettség nem terjed-e ki a támogatások esetleges átvevőire, a Geodisra és a BMV-re.

b) A felek érvei

i) A fellebbezők érvei

102. Első jogalapjuk első, a megtámadott végzés 29–35. pontjára vonatkozó részében a fellebbezők előadják először azt, hogy a Törvényszék ellentmondásba került saját magával, amennyiben arra az ítélkezési gyakorlatra támaszkodott, amely szerint annak érdekében, hogy vitassa az eljáráshoz fűződő érdek fennállását, a felperesnek mindig bizonyítania kell, hogy az állami támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségéről szóló határozat alkalmas arra, hogy kihatással legyen piaci helyzetére, holott később úgy tekintette, hogy a Bizottság a vitatott határozattal nem döntött az esetleges támogatások fennállásáról és az EUMSZ 108. cikkel való összeegyeztethetőségéről.

103. Másodszor a Törvényszék azon megközelítése, hogy a 659/1999 rendelet 14. cikkéből azt a következtetést vonta le, hogy a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások visszatéríttetése szabályainak kérdése kizárólag a Bizottságot és a visszatéríttetés által érintett tagállamot érinti, azt eredményezi, hogy elvi szinten kizárják azt, hogy az e tagállamtól eltérő félnek fennálljon a támogatások visszatéríttetésének szabályairól szóló határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdeke. Az ilyen megközelítés azonban ellentétes az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének rendelkezéseivel, amelyek szerint bármely személy eljárást indíthat az őt közvetlenül és személyében érintő határozat ellen.

104. Harmadszor a Törvényszék fenntartja a vitatott határozat minősítésével kapcsolatos zavart, annak elkerülése érdekében, hogy nyilvánvalóvá váljon, hogy eltérő megközelítést követ, mint amelyet a vitatott határozatban szereplővel azonos helyzetre vonatkozó Ryanair kontra Bizottság ítéletben⁵⁸ alkalmazott.

57 — Az [EUMSZ 108.] cikk alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.).

58 — T-123/09, EU:T:2012:164; a Bíróság által helybenhagyott ítélet (C-287/12 P, EU:C:2013:395).

105. Első jogalapjuk negyedik, a megtámadott végzés 55–58. pontjára vonatkozó részében a fellebbezők mindenekelőtt azt hangsúlyozzák, hogy ellentétben a Törvényszék által sugalltakkal, az iratokból kitűnik, hogy jelezték a Bizottság számára, hogy a Sernam-csoport eszközeinek a Geodis általi átvétele a jogellenes támogatások újabb átruházásának kockázatával, és így a „Sernam 3”-határozat kijátszásának veszélyével jár. A vitatott határozat meghozatalával a Bizottság elutasította a „Sernam 3”-határozat visszaélészerű alkalmazásával kapcsolatos átfogó vizsgálati eljárás megindítását, és ezáltal megsértette a fellebbezők eljárási jogait, megfosztva őket attól a joguktól, hogy ismertessék észrevételeiket a jogellenes támogatásokban részesülő eszközök Geodisra való átruházását érintő feltételeket illetően. A fellebbezők szerint e helyzet teljes egészében megfelel a Ryanair kontra Bizottság ítéletben⁵⁹ elemzett helyzetnek. Ehhez az ügyhöz hasonlóan ugyanis a vitatott határozat megfosztotta a fellebbezőket az átfogó vizsgálat kieszközlésének lehetőségétől, noha e vizsgálat a jelen ügyben nem is új támogatásokra vonatkozott volna, hanem a „Sernam 3”-határozat visszaélészerű alkalmazására.

106. Ezt követően a fellebbezők vitatják azt, hogy a Bizottság *sui generis* határozatnak minősítette a vitatott határozatot, és azt kifogásolják, hogy a Törvényszék mellőzte a személyes érintettségükre vonatkozó döntést, annak érdekében, hogy kikerülje e minősítés kérdését. Vitatják továbbá a vitatott határozatnak a megtámadott végzés 33. pontjában szereplő minősítését, amely szerint az az állami támogatások visszatéríttetésének szabályait tartalmazó határozat. A vitatott határozat által felvetett kérdés nem az, hogy nyújtottak-e új támogatásokat a Geodis számára, hanem az, hogy azok a feltételek, amelyek mellett a Sernam eszközeinek a Geodis általi átvételére sor kerül, a „Sernam 3”-határozat megfelelő végrehajtását jelentik-e (mivel a gazdasági folytonosság hiánya az állami támogatásokban részesülés folytonosságának hiányával jár), vagy ellenkezőleg, e határozat visszaélészerű alkalmazását (vagyis kijátszását a francia hatóságok részéről). Lehetséges a 659/1999 rendelet 14. és 16. cikkének együttes alkalmazása, és így valamely, a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatás visszatéríttetésére vonatkozó szabály a visszatéríttetési kötelezettség kijátszásának, vagyis az említett rendelet 16. cikke értelmében vett visszaélészerű felhasználásnak minősíthető.

107. Végül a fellebbezők szerint a Törvényszék által annak érdekében elfogadott indokok, hogy annak ellenére, hogy felszámolás alatt állnak, engedélyezze számukra, hogy beavatkozzanak a Bizottság kérelmeinek támogatása érdekében az SNCF által a „Sernam 3”-határozattal szemben benyújtott keresettel összefüggésben,⁶⁰ bizonyítják a jelen ügyben való eljáráshoz fűződő érdeküket egy olyan határozat vonatkozásában, amely a „Sernam 3”-határozat következménye.

ii) A Bizottság érvei

108. Az első és a negyedik részt illetően a Bizottság mindenekelőtt előadja, hogy a fellebbezők érvei a keresetösszeállítás jogukhoz, nem pedig az eljáráshoz fűződő érdekükhöz kapcsolódnak. Ezek az érvek tehát nem bizonyíthatják a vitatott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdekük fennállását. Ez különösen érvényes az első rész tekintetében, mivel az első határozatok alapján fennálló érintett fél jogállás nem jár szükségképpen a későbbi határozat alapján fennálló érintett fél jogállással, ezenkívül a gazdasági szereplő helyzete meg is változhat az idő múlásával. Ami a negyedik részt illeti, az nem veszi figyelembe a Mory társaságok felszámolás alá vonását, amelyre azok megsemmisítés iránti keresetének benyújtását megelőzően került sor. Márpedig, mivel e társaságok már nem a Sernam versenytársai, és egyáltalán nem a Geodis versenytársai, így a Bizottság szerint nehezen érthető, hogy milyen előnyt jelenthet a fellebbezők számára a vitatott határozat megsemmisítéséről szóló esetleges ítélet.

59 — Lásd a fenti 58. pontot.

60 — SNCF kontra Bizottság végzés (T-242/12, EU:T:2014:313).

109. Ezt követően, az érintett fél minőség csak akkor lenne releváns, ha a fellebbezők egy olyan előzetes vizsgálati szakasz eredményeként hozott határozat megsemmisítését kérnék, amely révén a Bizottság úgy döntött, hogy nem kifogásol egy bejelentett intézkedést. Márpedig a vitatott határozat nem ilyen határozat. A Bizottság ugyanis már elfogadott egy végleges határozatot, a „Sernam 3”-határozatot, amelyben döntött a Sernam részére nyújtott támogatások fennállásáról, azok közös piaccal való összeegyeztethetetlenségéről, valamint visszatéríttetéséről. A vitatott határozat valójában a tagállam és a Bizottság között a visszatéríttetés szabályai kapcsán folytatott lojális együttműködés keretébe illeszkedik. Általánosságban a francia hatóságok által felvetetthez hasonló kérdéseket a Bizottság szervezeti egységei és a nemzeti hatóságok közötti puszta levélváltás révén szokták rendezni.

110. Végül, amennyiben úgy kellene tekinteni, hogy a vitatott határozat nem a lojális együttműködési folyamat puszta kifejeződése, akkor sem lenne végleges határozatnak tekinthető. A jelen ügyben a vitatott határozat szükségképpen kapcsolódik a „Sernam 3”-határozathoz, amely végleges határozat, és amelynek a vitatott határozat valamilyen módon folyománya és közvetlen kiegészítése. A fellebbezőknek tehát azt kell bizonyítaniuk, hogy versenyhelyzetüket lényegesen érinti a vitatott határozat, nem pedig pusztán azt, hogy megsértették eljárási jogait.

111. E tekintetben a jelen ügy eltér a Ryanair kontra Bizottság ügytől.⁶¹ Ellentétben azzal az üggyel, a jelen ügyben a Bizottságot nem kérték fel arra, hogy döntsön a tervezett átruházás, vagyis egy olyan magánszemély vagyontárgyai átruházásának támogatás jellegéről, amelynek az állam már nem volt részvényese, továbbá a Bizottság nem döntött arról, hogy az átvevő olyan magatartást tanúsított-e, mint egy piacgazdaságban működő magánszereplő, vagy sem. Ezenkívül a vitatott határozat nem hasonlítható egy, a 659/1999 rendelet 16. cikke alapján elfogadott határozathoz sem.

c) Elemzés

112. Mind a megtámadott végzés, mind a fellebbezőknek a szóban forgó két részre vonatkozó érvelése összekeveri a keresetösségi jogra vonatkozó érveket és az eljáráshoz fűződő érdek fennállása bizonyításának kérdését. Már kifejtettem, hogy elkülönült elfogadhatósági feltételekről van szó.⁶²

113. E körülmények között emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék a fellebbezők eljáráshoz fűződő érdekének hiánya miatt elfogadhatatlannak nyilvánította a keresetet,⁶³ valamint hogy a jelen fellebbezés első jogalapja az eljáráshoz fűződő érdek hiányának megállapítása során elkövetett téves jogalkalmazásokon alapul. Az eljáráshoz fűződő érdek szempontjából kell elemezni tehát a két itt elemzett részben hivatkozott kifogásokat.

i) Az első részből

114. Az első jogalap első részében a fellebbezők vitatják a Törvényszék azon megállapítását, amely szerint az egyikük érintett fél jogállása a „Sernam 3”-határozat meghozatalához vezető közigazgatási eljárás során nem igazolja a vitatott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdeküket.

115. Márpedig, függetlenül a Törvényszéknek a megtámadott végzés 31–33. pontjában e megállapítás alátámasztása érdekében kifejtett okfejtésétől – amely egyrészt a keresetösségi jogra vonatkozik, másrészt pedig álláspontom szerint téves állításokat tartalmaz, amelyekre később még visszatérek –, úgy vélem, hogy az a megállapítás, amelyre a Törvényszék jutott, önmagában nem hibás.

61 — Lásd a fenti 58. pontot.

62 — Lásd a fenti 23–30. pontot.

63 — Lásd a megtámadott végzés 59. pontját.

116. Ugyanis, bár az állami támogatások kapcsán az érintett fél jogállás a határozat elfogadását eredményező eljárásban releváns körülmény lehet a keresetösségi jog megalapozása szempontjából,⁶⁴ mint olyan nem szükségképpen foglalja magában az említett eljárás végén elfogadott határozat megsemmisítéséhez fűződő érdeket, még kevésbé egy olyan határozat megsemmisítéséhez fűződő érdeket, amely, bár kapcsolódik az elsőhöz, eltérő határozatnak minősül. Ahogy arra a fenti 28. pontban rámutattam, az eljáráshoz fűződő érdek megalapozásához bizonyítani kell, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése önmagában a felperes javára szolgálhat. Márpedig pusztán az a körülmény, hogy a felperes a közigazgatási eljárásban az érintett fél jogállásával rendelkezett, önmagában nem jelenti azt, hogy a megsemmisítés ilyen előnnyel jár majd.

117. Ebből a szempontból a fellebbezők fenti 102. pontban említett, a Törvényszék okfejtésének állítólagos ellentmondásosságára alapított érve álláspontom szerint hatástalan, mivel a Törvényszék által a megtámadott végzés 31. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat a keresetösségi jogra vonatkozik, nem pedig az eljáráshoz fűződő érdekre. Ekképpen, még ha feltételezzük is, hogy a Törvényszék okfejtése ellentmondást tartalmaz, ez semmilyen hatással nincs arra a helyes következtetésre, amelyre a Törvényszék jutott. Ehhez hasonlóan azok az érvek, amelyeket a fellebbezők a Ryanair kontra Bizottság ítéletre⁶⁵ alapítanak, álláspontom szerint az első résszel összefüggésben hatástalanok. Az ezen ítéletben foglalt, a megsemmisítés iránti kérelem elfogadhatóságával kapcsolatos okfejtések ugyanis a keresetösségi jogra vonatkoznak, nem pedig az eljáráshoz fűződő érdekre. Ugyanakkor azáltal, hogy elismerték a Ryanair keresetének elfogadhatóságát, mind a Törvényszék, mind pedig a Bíróság hallgatólagosan elismerte azt is, hogy fennáll annak az eljáráshoz fűződő érdeke, így az ezen ügyek közötti esetleges hasonlóság releváns lehet. E kérdésre lent még visszatérek, a negyedik rész elemzése során, amelyben kitérek majd a fenti 103. pontban említett érve is, amely megválaszolásának előfeltételét képezi a vitatott határozat minősítésére vonatkozó kérdés.⁶⁶

118. A fenti megfontolásokból következik, hogy véleményem szerint az első jogalap első részét el kell utasítani.

ii) A negyedik részről

119. Az első jogalap negyedik részében a fellebbezők vitatják a Törvényszék azon elemzését, amellyel az tagadta a vitatott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdeküket, elutasítva az arra alapított érveket, hogy e határozattal a Bizottság hallgatólagosan elvetette a hivatalos vizsgálati eljárás megindításának lehetőségét, ezáltal megfosztva őket az észrevételeik ismertetése érdekében való beavatkozáshoz fűződő eljárási jogtól. Vitatják továbbá a vitatott határozat Bizottság által „sui generis” határozatnak való minősítését,⁶⁷ valamint a Törvényszék által az állami támogatások visszatéríttetésének szabályaira vonatkozó, kizárólag a Bizottságot és az érintett tagállamot érintő határozatra vonatkozóan tett minősítést.⁶⁸

120. Márpedig, ha a vitatott határozatot valóban a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását megtagadó határozatnak kell minősíteni, ahogy azt a fellebbezők javasolják, akkor megsemmisítése esetén a fellebbezőknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy részt vegyenek egy esetleges hivatalos vizsgálati eljárásban, feltéve hogy ehhez érintett félként joguk van, ami egy eltérő kérdés. Ilyen esetben a vitatott határozat megsemmisítése ekképpen legalábbis potenciálisan előnyt jelenthet a fellebbezők számára, mégpedig azt, hogy helyreállítják eljárási jogaikat. Ebben az esetben nem lehet tehát kizárni, hogy a fellebbezők rendelkezhetnek a vitatott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdekekkel.

64 — Többek között a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésén alapuló kifogásokat nem emelő határozatok esetében. Lásd: Cook kontra Bizottság ítélet (C-198/91, EU:C:1993:197, 23. pont); Matra kontra Bizottság ítélet (C-225/91, EU:C:1993:239, 17. pont); Bizottság kontra Kronoply és Kronotex ítélet (C-83/09 P, EU:C:2011:341, 47. és 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

65 — Lásd a fenti 58. pontot.

66 — Lásd az alábbi 126–128. és 144., illetve 139. pontot.

67 — Lásd a vitatott határozat 51. pontját.

68 — Lásd a megtámadott végzés 33. és 56. pontját.

121. Felmerül tehát a vitatott határozat jogi minősítésének kérdése.

– A gazdasági folytonosságra vonatkozó határozatok és az ítélkezési gyakorlat

122. Ha nem tévedek, a vitatott határozattal azonos típusú határozatot – amely *kizárólag* a gazdasági folytonosság fennállásának kérdésére vonatkozik – még soha nem elemeztek az ítélkezési gyakorlatban. Ezzel szemben a Bizottság több esetben vizsgálta ezt a kérdést.⁶⁹

123. A Seleco-ügyben, amely az Olaszország és SIM 2 Multimedia kontra Bizottság ítélet⁷⁰ alapját képezte, a Bizottság megállapította, hogy fennáll a gazdasági folytonosság a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatások kedvezményezettje (az adott ügyben a Seleco SpA) és e társaság eszközeinek átvevője (a Multimedia) között. E megállapítást egy, a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatások fennállását megállapító határozatban⁷¹ tették, amelyet az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése⁷² értelmében vett hivatalos vizsgálati eljárás megindítását követően hoztak.

124. Ehhez hasonlóan az Olympic Airlines ügyben⁷³ a Bizottság megállapította az egy korábbi (2002-es) határozatban jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások kedvezményezettje és eszközeinek átvevője közötti gazdasági folytonosság fennállását.⁷⁴ Ahogy a Seleco-ügyben is, e megállapításra egy, a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását követően elfogadott határozatban került sor.⁷⁵ Ugyanakkor ugyanebben a határozatban a Bizottság többek között megállapította, hogy új állami támogatást nyújtottak az eszközök átvevője számára.⁷⁶ A gazdasági folytonosság fennállásának megállapítására ennek az eszközök átvevője részére nyújtott új állami támogatásnak a fennállására vonatkozó elemzése keretében került sor. Ugyanebben az összefüggésben a Bizottság megállapította, hogy az új elkülönült jogalanyt, amely átvette a korábbi kedvezményezett eszközeit, annak érdekében hozták létre, hogy kijátsszák a visszatérítetési kötelezettséget, abból a célból, hogy elkerüljék a 2002. évi határozatban jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások visszatérítetését.⁷⁷

69 — Rá kell mutatni, hogy jelenleg több, olyan határozatokra vonatkozó ügy van folyamatban a Törvényszék előtt, amelyekben a Bizottság elemezte az állami támogatások kedvezményezettje és az eszközeinek átvevője közötti gazdasági folytonosság fennállását. Hivatkozom itt különösen egyrészt a Larko kontra Bizottság ügyre (T-412/14) és a Larymnis Larko kontra Bizottság ügyre (T-576/14), amelyek a Görög Köztársasághoz a „Geniki Metalleftiki kai Metallourgiki Anonymi Etaireia NEA LARKO” (NEA LARKO) részvénytársaság részére nyújtott állami támogatás kapcsán intézett 2014. március 27-i bizottsági határozatra [SG – Greffe (2014) D/4621/28–3–2014] vonatkoztak, másrészt pedig az Olaszország kontra Bizottság ügyre (T-673/14), a Sea kontra Bizottság ügyre (T-674/14) és az Airport Handling kontra Bizottság ügyre (T-688/14), amelyek mind a 2014. július 10-én közzét, az Airport Handling társaság SEA SpA társaság általi létrehozásáról szóló, 2014. július 9-i C(2014) 4537 végleges bizottsági határozatra vonatkoznak. Márpedig nyilvánvalóan nem nyilatkozhatok e folyamatban lévő ügyekről, mindazonáltal elemzésemben figyelembe veszem azokat.

70 — C-328/99 és C-399/00, EU:C:2003:252.

71 — Az Olaszország által a Seleco SpA részére nyújtott állami támogatásról szóló, 1999. június 2-i 2000/536/EK bizottsági határozat (HL 2000. L 227., 24. o.; lásd különösen konkrétan a 116–120. pontot). Az előző lábjegyzetben hivatkozott ítéletben a Bíróság részben megsemmisítette e határozatot, az indokolási kötelezettség megsértése miatt.

72 — Korábban az EK 88. cikk (2) bekezdése.

73 — Ebben az ügyben az uniós bíróság több ítéletet is hozott. Ami minket érint itt, az egyrészt az Olimpiai Aeroporia Ypiresies AE javára nyújtott állami támogatásokról szóló, 2005. szeptember 14-i C(2005) 2706 végleges bizottsági határozat (C 11/2004 [ex NN 4/2003] – Olimpiai Aeroporia – Szerkezetátalakítás és privatizáció) megsemmisítése iránti kereset ügyében hozott Görögország és társai kontra Bizottság ítélet (T-415/05, T-416/05 és T-423/05, EU:T:2010:386), másrészt pedig a Bizottság kontra Görögország ítélet (C-415/03, EU:C:2005:287), amelynek tárgya a Görög Köztársaság ellen indított kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset, a Görögország által az Olympic Airways részére nyújtott támogatásokról szóló, 2002. december 11-i 2003/372/EK bizottsági határozatban (HL L 2003. L 132., 1. o.) jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások visszatérítésére irányuló kötelezettség vonatkozásában.

74 — 2003/372 határozat (lásd az előző lábjegyzetet).

75 — C(2005) 2706 végleges határozat (lásd: 73. lábjegyzet).

76 — Ugyanott, 1. cikk.

77 — Lásd a C(2005) 2706 végleges határozat 178–183. pontját.

125. Rá kell továbbá mutatni, hogy ebben az ügyben a támogatások visszatéríttetésére irányuló kötelezettség jogi konstrukció révén való esetleges kijátszásának kérdését az eljárást megindító határozatban⁷⁸ vizsgálták meg az egyéb potenciálisan állami támogatásnak minősülő intézkedésekre vonatkozó elemzés keretében. Ebben a határozatban a Bizottság úgy tekintette, hogy komoly kétségek merültek fel azon lehetőség miatt, hogy az eszközöket átvevő társaság létrehozása önmagában állami támogatásnak minősülhet.⁷⁹

126. Végül a gazdasági folytonosság fennállásának kérdése merült fel az Alitalia esetében, amely alapjául szolgált a fellebbezők által többször hivatkozott Ryanair kontra Bizottság ügyben a Törvényszék és a Bíróság által hozott ítéletnek.⁸⁰

127. Ebben az ügyben a hivatalos vizsgálati eljárás végén hozott első határozatban⁸¹ a Bizottság megállapította, hogy az Alitalia részére a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatást nyújtottak, és előírta annak visszatéríttetését e társaságtól. Ezt követően egy második, az elsővel azonos napon hozott határozatban⁸² a Bizottság az olasz hatóságok bejelentése alapján megvizsgálta az Alitalia eszközeinek értékesítésére vonatkozó intézkedést. Ebben az összefüggésben a Bizottság megállapította egyrészt azt, hogy az ezen eszközök átruházása érdekében követett eljárás nem eredményezte támogatás nyújtását az átvevők számára,⁸³ másrészt pedig, hogy ezen eljárás alkalmazása során az említett eszközök átruházása nem járt az Alitalia és ezen eszközök átvevői közötti gazdasági folytonossággal.⁸⁴ Ebből a Bizottság azt a következtetést vonta le, hogy az olasz hatóságok által tett kötelezettségvállalásokkal módosított bejelentett intézkedés nem minősül támogatásnak, amennyiben e kötelezettségvállalásokat teljes mértékben tiszteletben tartják.

128. A Ryanair, az Alitalia versenytársa által mind az első, mind pedig a második határozattal szemben benyújtott kereset elfogadhatóságának kérdésével szembesülve a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a második megtámadott határozat az előzetes vizsgálati szakasz végén, a 659/1999 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadott olyan határozat, amelyben a Bizottság megállapította, hogy a bejelentett intézkedés nem minősül támogatásnak, valamint hogy a Bizottság e határozattal hallgatólagosan megtagadta a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását.⁸⁵ Ezt az értékelést (hallgatólagosan) megerősítette a fellebbezés alapján eljáró Bíróság is.⁸⁶

129. A Larko-ügy⁸⁷ a görög állam által ellenőrzött, Larko nevű társaság privatizációjára vonatkozik. A görög hatóságok bejelentését követően a Bizottság megállapította, hogy e privatizáció görög hatóságok által meghatározott szabályai és különösen e társaság egyes eszközei értékesítésének struktúrája nem minősül állami támogatásnak. Ugyanebben a határozatban a Bizottság azt is megállapította, hogy az eszközök e szabályok szerinti értékesítése nem alapoz meg gazdasági folytonosságot ezen eszközök jövőbeli átvevőjével, így a Larko javára elfogadott bizonyos intézkedések kapcsán indított eljárásban a Bizottság által elfogadott negatív határozat esetén az esetleges visszatérítési kötelezettség nem terjed ki az átvevőre. E határozatban a Bizottság kifejezetten „sui generis” határozatnak minősítette a gazdasági folytonosságra vonatkozó részt, éppen úgy, ahogy azt a vitatott határozatban tette.⁸⁸

78 — Az Olympic Airwaysnek nyújtott C 11/04 állami támogatásról szóló, 2004. március 16-i bizottsági határozat (HL C 192., 2. o.).

79 — Ezenkívül, ugyanebben a keretben, a Bizottság utalt arra, hogy megindította azt a jogsértési eljárást, amely alapjául szolgált a Bizottság kontra Görögország ítéletnek (C-415/03, EU:C:2005:287), amelyben a Bíróság megállapította, hogy valóban a támogatások visszatéríttetésének kijátszására irányuló ügyletről volt szó (lásd az említett ítélet 33. és 34. pontját).

80 — T-123/09, EU:T:2012:164 és C-287/12 P, EU:C:2013:395.

81 — Az Olaszország által az Alitalia társaságnak nyújtott 300 millió [euró] összegű kölcsönről (C 26/08 [ex NN 31/08] sz. támogatás) szóló, 2008. november 12-i 2009/155/EK bizottsági határozat (HL 2009. L 52., 3. o.).

82 — Az N 510/2008. sz. állami támogatás – Olaszország – Az Alitalia légitársaság eszközeinek elidegenítése tárgyában hozott, 2008. november 12-i C(2008) 6745 végleges bizottsági határozat.

83 — A C(2008) 6745 végleges határozat 92–127. pontja.

84 — A C(2008) 6745 végleges határozat 128–151. pontja.

85 — A Törvényszék ítéletének (T-123/09, EU:T:2012:164) 68. pontja.

86 — Lásd a Bíróság ítéletének (C-287/12 P, EU:C:2013:395) 54–62. pontját.

87 — Lásd a fenti 69. lábjegyzetben szereplő hivatkozásokat.

88 — Lásd az említett határozat 47. pontját.

130. Az Airport Handling határozatban⁸⁹ a Bizottság ezzel szemben megvizsgálta a gazdasági folytonosság fennállásának kérdését az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerint hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatban.⁹⁰ E határozat egy, a Sea Handling részére a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások nyújtását megállapító határozatot⁹¹ követően született. Az olasz hatóságok azt kérték a Bizottságtól, hogy erősítse meg egyrészt azt, hogy a Sea Handling eszközeinek értékesítése érdekében bevezetett eljárás és az ezen eszközöket a jövőben megszerző új társaság (Airport Handling) létrehozása nem jár olyan gazdasági folytonossággal, amelynek eredményeként a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások visszatérítésére vonatkozó kötelezettség átszállna az Airport Handlingre. Másrészt az olasz hatóságok azt kérték a Bizottságtól, hogy erősítse meg, hogy az Airport Handling feltőkésítése (egy 25 millió eurós befektetés révén) nem minősül állami támogatásnak. A Bizottság, amelynek kétségei voltak azzal kapcsolatban, hogy a szóban forgó intézkedések nem minősülnek-e állami támogatásnak, megindította a hivatalos vizsgálati eljárást.

131. A támogatás kedvezményezettje és eszközeinek átvévője közötti gazdasági folytonosságra vonatkozó határozatok ezen áttekintése alapján néhány következtetés levonható.

132. Egyrészt a gazdasági folytonosság fennállásának, illetve hiányának megállapítása eltérő összefüggésekbe illeszkedhet. Ekképpen, ahogy a Seleco-ügyben is, e megállapítás illeszkedhet a hivatalos vizsgálati eljárás eredményeként elfogadott végleges határozatban a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások visszatérítésére vonatkozó rendelkezések keretében. Ugyanakkor, ahogy az Olympic Airlines ügyben hozott határozatban, összeolvadhat a támogatások fennállására vonatkozó elemzéssel is, amennyiben az az ügylet, amelynek részét képezi az eszközök értékesítése, maga is támogatásnak minősülhet.⁹² Végül, ahogy a Ryanair kontra Bizottság ügyben, e megállapítás kapcsolódhat az új támogatás fennállására vonatkozó elemzéshez, noha elkülönül attól.⁹³ Ebből következik, hogy a gazdasági folytonosság fennállásának, illetve hiányának megállapításáról szóló határozat jogi jellegének értékelése csak esetről esetre végezhető el, figyelemmel arra az összefüggésre, amelyben erre az elemzésre sor kerül.

133. Másrészt az állami támogatás kedvezményezettje és eszközeinek átvévője közötti gazdasági folytonosság fennállása, illetve hiánya megállapításának mindig mindenféleképpen előfeltétele egy olyan határozat, amely megállapítja az említett, a kedvezményezettől visszatérítendő támogatások közös piaccal való összeegyeztethetetlenségét.⁹⁴ A gazdasági folytonosság fennállásának, illetve hiányának megállapítása ugyanis annak vizsgálatára irányul, hogy az átvett eszközök megőrzik-e a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított, az átruházó részére nyújtott támogatások által jelentett előnyt, vagy sem. Az ilyen megállapítás tehát szükségképpen csak a támogatásnak minősülő intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetetlenségének megállapítását követően tehető meg, és ahhoz szorosan kapcsolódik.

– A vitatott határozat minősítéséről

134. Márpedig a jelen ügyben a vitatott határozatot a Bizottság a francia hatóságok kezdeményezésére hozta, amelyek azt kérték ettől az intézménytől, hogy erősítse meg, hogy az állami támogatások visszatérítésére irányuló, a Sernam-csoport részére a „Sernam 3”-határozatban előírt kötelezettség bizonyos feltételek mellett nem terjed ki a Geodis- és a BMV-csoport társaságaira, amennyiben ezek átveszik a Sernam-csoport eszközeit.

89 — Lásd a fenti 69. lábjegyzetben szereplő hivatkozásokat.

90 — Lásd: Airport Handling kontra Bizottság végzés (T-688/14 R, EU:T:2014:1010), 26. pont.

91 — 2012. december 19-i C(2013) 1668 határozat.

92 — Hasonló esetben tűnik első ránézésre az Airport Holding ügy.

93 — A Ryanair-ügyben ezt az elemzést a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását megtagadó határozat tartalmazta.

94 — A Larko-ügyben a támogatások közös piaccal való összeegyeztethetetlenségére vonatkozó határozatot a Bizottság még nem hozta meg, így a gazdasági folytonossága hiányára vonatkozó megállapítás megelőző jellegű, „arra az esetre”, ha a Bizottság ilyen határozatot hozna.

135. Az említett határozatban, miután leírta keletkezésének összefüggését, a Bizottság mindenekelőtt részletesen ismertette a Francia Köztársaság két felajánlását, illetve az általa tett kötelezettségvállalásokat.⁹⁵ Ezt követően, miután az említett határozatot a Bizottság és a tagállamok közötti lojális együttműködési kötelezettségen alapuló „sui generis” határozatnak minősítette, a Bizottság rámutat, hogy e határozat kizárólag a gazdasági folytonosság kérdéseire vonatkozik, és nem érinti – illetve nem is prejudikálja – az eszközök megszerzésének az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésére figyelemmel végzett értékelését.⁹⁶ A Bizottság végül annak eldöntésére irányuló értékelést végez, hogy a szóban forgó eszközök átruházása lehetővé teszi-e a gazdasági folytonosság fennállásának megállapítását a Sernam-csoport és a potenciális vevők között.⁹⁷ Ennek érdekében megvizsgálja az adásvétel tárgyát, az átruházás árát, az új tulajdonosok és részvényesek függetlenségét, az átadás időpontját, valamint az ügylet gazdasági logikáját, és megállapítja, hogy nem áll fenn gazdasági folytonosság, így az eszközök átvevőit terhelő visszatérítési kötelezettség sem.⁹⁸

136. Meg kell tehát állapítani, hogy a vitatott határozat kizárólag egyrészt a Sernam-csoport, másrészt a Geodis és a BMV közötti gazdasági folytonosság fennállásának, illetve hiányának kérdéseire vonatkozik. Sajátos határozatról van tehát szó, amely a fenti 123–130. pontban elemzett határozatok közül egyhez sem hasonlítható közvetlenül. E tekintetben a felek eltérő állításokat terjesztenek elő ezen határozat jogi jellegét illetően.

137. Először is számomra nem meggyőző az a Bizottság által követett és a Törvényszék által átvett megközelítés, amely szerint a vitatott határozat kizárólag a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatás visszatéríttetésének szabályaira vonatkozik, és így kizárólag az érintett tagállam és a Bizottság közötti lojális együttműködés keretébe illeszkedik.

138. A Bizottság ugyanis ezzel kapcsolatban a tárgyaláson feltett kérdésekre reagálva maga is elismerte, hogy a gazdasági folytonosságra vonatkozó határozat nem kizárólag a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatás visszatéríttetésének szabályaira vonatkozik, hanem az e támogatás nyújtásából származó előny átruházására is. Az ilyen határozat tehát a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított egyedi támogatás kedvezményezettjére vonatkozik, vagyis arra a vállalkozásra, amely e támogatásból előnyre tesz szert (vagy nem, attól függően, hogy fennáll-e a gazdasági folytonosság, vagy sem). Ebből következik, hogy az egyedi támogatásra magára vonatkozó határozatról van szó, annak „szubjektív dimenziójában”, nem csak visszatéríttetésének szabályairól. Másként fogalmazva, az ilyen határozat több elem értékelését követően annak vizsgálatára irányul, hogy az eszközök átvevőjét a közös piaccal már összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatás kedvezményezettjének kell-e tekinteni, vagy sem.

139. Még kevésbé meggyőző véleményem szerint ezt követően az az álláspont, amely a megtámadott végzés 33–56. pontjából vezethető le, és amelyet maga a Bizottság vázolt fel a tárgyaláson, amely szerint, mivel e határozat kizárólag a támogatás visszatéríttetésének kérdéseire vonatkozik – vagyis egy kizárólag a Bizottságot és az érintett tagállamot érintő kérdésre –, így azt harmadik személyek, mint például a versenytársak nem is támadhatják meg. Márpedig e tekintetben osztom a fellebbezők álláspontját, amely szerint az ilyen megközelítés nyilvánvalóan ellentétes az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésével. Amennyiben az ilyen határozat megtámadható aktusnak minősül,⁹⁹ és a harmadik személy rendelkezik az eljáráshoz fűződő érdekléssel és keresetőségi joggal, akkor meg kell, hogy illesse az ilyen határozat uniós bíróság előtti megtámadásának lehetősége.

95 — A vitatott határozat 14–50. pontja.

96 — A vitatott határozat 54. pontja.

97 — Lásd a vitatott határozat 60. pontját.

98 — A vitatott határozat 62–107. pontja.

99 — Ennek érdekében a határozatnak olyan kötelező joghatásokkal kell rendelkeznie, amelyek kihatnak a felperes érdekeire azáltal, hogy egyértelműen módosítják jogi helyzetét; lásd különösen: Deutsche Post kontra Bizottság ítélet (C-77/12 P, EU:C:2013:695, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

140. Másodszor a fellebbezők által előterjesztett, a 659/1999 rendelet 16. cikkére alapított érv nem tűnik számomra relevánsnak. E rendelkezés ugyanis a támogatás visszaélészerű felhasználására vonatkozik, vagyis – ahogy az a 659/1999 rendelet 1. cikkének g) pontjából kitűnik – egy olyan helyzetre, amelyben a kedvezményezett a támogatást kifogást nem emelő határozat, megengedő határozat vagy feltételt megállapító határozat megsértésével használja fel.¹⁰⁰ Márpedig meg kell állapítani, hogy a „Sernam 3”-határozat e három határozati kategória egyikébe sem tartozik, hanem maga egy, a támogatások visszaélészerű felhasználására vonatkozó határozat, amely jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősíti a Sernam-csoport részére nyújtott támogatásokat. A fellebbezők tehát nem támaszkodhatnak az említett rendelkezésre annak érdekében, hogy a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősített támogatások visszaélészerű felhasználására hivatkozzanak.

141. Harmadszor elemezni kell a fellebbezők által előadott azon állítást, amely szerint a vitatott határozat az átfogó vizsgálati eljárás megindítását hallgatólagosan megtagadó határozathoz hasonló határozatnak tekintendő.

142. E tekintetben el kell ismernem, hogy bizonyos érvek szólhatnak az ilyen megközelítés mellett. Ekképpen úgy lehetne tekinteni, hogy az egyedi támogatás kedvezményezettjének módosítása ebből a szempontból olyan lényeges módosításnak tekintendő, amely új támogatást¹⁰¹ alapoz meg, és annak közös piaccal való összeegyeztethetőségét újból meg kell vizsgálni. Ebben az esetben esetleg eljárási analógiát lehetne vonni annak alapján, hogy a vitatott határozatot, a kifogást nem emelő határozathoz hasonlóan, a francia hatóságok bejelentését követően hozták meg.

143. Ugyanakkor, ahogy arra a fenti 133. pontban rámutattam, a gazdasági folytonosságról szóló, a vitatott határozathoz hasonló határozat előfeltétele egy, a 659/1999 rendelet 7. cikkének (5) bekezdése értelmében vett elutasító határozat,¹⁰² vagy, mint a jelen ügyben, a támogatás visszaélészerű felhasználását megállapító olyan határozat legalább potenciális fennállása, amelyből a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatás visszatérítésére irányuló kötelezettség fakad. E határozat ugyanis arra vonatkozik, hogy egy, a közös piaccal már összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatást a szóban forgó eszközök értékesítését követően esetleg új kedvezményezettre ruháznak át. Márpedig, mivel a visszatérítendő támogatást már a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánították, ez álláspontom szerint kizárja, hogy ugyanazon támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően olyan új elemzést lehessen folytatni, amely a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségét megállapító határozatot eredményezhetne. Másként fogalmazva, a gazdasági folytonosságról szóló határozat semmiképpen nem kérdőjelezheti meg a szóban forgó támogatást a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító és visszatéríttetését elrendelő határozatot.

144. Egy másik kérdés az, hogy az eszközök megszerzésére irányuló ügylet révén az átvétők új állami támogatásban részesülnek-e. E kérdést, amely a Ryanair kontra Bizottság ügyben hozott második határozat első részében¹⁰³ került elemzésre, mindazonáltal kimondottan kizárja a vitatott határozat, amelynek 54. pontjában a Bizottság kifejezetten kiemelte, hogy e határozat nem prejudikálja a befektetéseknek az EUMSZ 107. cikkén alapuló értékelését. Egyébként ez a lényeges különbség a Ryanair kontra Bizottság ügyben megtagadott határozat – amelyet a Törvényszék kifogást nem emelő

100 — Lásd a 659/1999 rendelet 4. cikkének (3) bekezdését, és 7. cikkének (3) és (4) bekezdését.

101 — Ennek érdekében talán lehet hivatkozni a 659/1999 rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet (HL L 140., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 4. kötet, 3. o.; helyesbítés: HL 2011. L 114., 7. o.) 4. cikkének (1) bekezdésében előírt, az 1. cikk c) pontja szerinti „létező támogatás módosítása” fogalom meghatározására, amely szerint „létező támogatás módosítása alatt – a tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosítások kivételével – minden olyan változtatás értendő, amely nem befolyásolhatja a támogatási intézkedésnek a közös piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését”.

102 — Lásd a fenti 94. lábjegyzetet.

103 — Lásd a fenti 82. lábjegyzetben említett határozat 92–127. pontját.

határozatnak minősített – és a vitatott határozat között. A Ryanair kontra Bizottság ügyben elfogadott második határozat ugyanis egy olyan intézkedés elemzését tartalmazta, amelyet az olasz hatóságok annak eldöntése érdekében jelentettek be, hogy ezen intézkedés új állami támogatásnak minősül-e, vagy sem.¹⁰⁴

145. A vitatott határozat ezenkívül eltér az Olympic Airlines ügyben hozott határozatoktól, mivel a vitatott határozatban a gazdasági folytonosság elemzése teljesen független, és semmilyen módon nem keveredik a Sernam-csoport eszközeinek átvevői részére nyújtott új támogatások fennállásának elemzésével, mint az említett határozatokban.

146. E körülmények között, mivel a vitatott határozat nem tartalmazza az átvevők részére nyújtott új támogatások fennállásának elemzését, így hajlok arra a megoldásra, amely szerint e határozat inkább egy olyan helyzethez közelít, mint a Seleco-ügyben elfogadott határozat helyzete. Ebben az ügyben a gazdasági folytonosság kérdését egy olyan végleges határozatban oldották meg, amely a támogatások közös piaccal való összeegyeztethetlenségét állapította meg, és pedig olyan kérdésként, amely a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások egymást követő kedvezményezettjeire vonatkozik, amelyekről e támogatásokat vissza kell téríttetni. E tekintetben fontos rámutatni, hogy a Bizottság maga is azt állította beadványaiban, hogy amennyiben ismerte volna az eszközök átvételének a vitatott határozatban elemzett esetét és módjait, akkor a „Sernam 3”-határozatban dönteni tudott volna erről a kérdésről.

147. Ezen elemzés fényében hajlok arra, hogy úgy tekintsem, a vitatott határozat a Bizottság által már a „Sernam 3”-határozatban a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások új kedvezményezettre való lehetséges átruházására vonatkozó határozatnak minősül, amely kedvezményezettől e támogatásokat esetlegesen vissza kell téríttetni. Ebből következően a „Sernam 3”-határozathoz kapcsolódó és azt kiegészítő határozatnak minősül, amely annak tartalmát kívánja kiegészíteni,¹⁰⁵ a „Sernam 3”-határozat meghozatalát követően bekövetkezett új tények fényében.¹⁰⁶

148. Ebből következik, hogy a fellebbezőknek a Törvényszék téves jogalkalmazására alapított kifogását – amennyiben a Törvényszék megtagadta az eljáráshoz fűződő érdekük elismerését azáltal, hogy nem minősítette a vitatott határozatot az átfogó vizsgálati eljárás megindítását megtagadó határozatnak – el kell utasítani.

149. A fenti megfontolásokra figyelemmel úgy vélem, hogy az első jogalap első és negyedik részét is el kell utasítani.

3. Az első jogalap harmadik részéről: a Superga Invest eljáráshoz fűződő érdeke

150. Az első jogalap harmadik részével a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék a megtámadott végzés 52. és 53. pontjában tagadta a Superga Invest eljáráshoz fűződő érdekét, figyelmen kívül hagyva azt, hogy ez az eljáráshoz fűződő érdek a Mory társaságok eljáráshoz fűződő érdekéből ered, amelyeknek az előbbi társaság a fő részvényese. Egyrészt a Superga Invest a Mory társaságokhoz hasonlóan viseli a Sernam részére tíz éven keresztül nyújtott a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások által okozott kár következményeit, és így a Mory társaságokhoz

104 — Mivel e tagállam átruházta egy hozzá tartozó társaság eszközeit, felmerült a kérdés, hogy a közvagyon ezen elemének értékesítése tartalmazhat-e támogatási elemet. A jelen ügyben az eszközök értékesítésére egy magántársaság (eladó) és egy (ismét) állami társaság (SNCF) leányvállalatává váló társaság között került sor.

105 — Lásd e tekintetben: Mediaset-ítélet (C-69/13, EU:C:2014:71, 27. pont).

106 — Lásd analógia útján: HGA és társai kontra Bizottság ítélet (C-630/11 P–C-633/11 P, EU:C:2013:387) 51. és 52. pont, amely azonban egy hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatra vonatkozik. Ebben az ítéletben a Bíróság azt is figyelembe vette, hogy az a körülmény, hogy az állami támogatásokra vonatkozó eljárást szabályozó jogi szövegek nem rendelkeznek kifejezetten ilyen típusú határozat elfogadásának lehetőségéről, nem akadályozza meg a Bizottságot abban, hogy a hivatalos vizsgálati eljárás kiterjesztéséről szóló határozatot hozzon, ha az eljárást megindító határozat hiányos tényeken alapult, feltéve hogy az ilyen kiterjesztés nem sérti az érdekelt felek eljárási jogait.

hasonlóan a kár megtérítése érdekében fennáll az eljáráshoz fűződő érdeke. Másrészt fennáll e társaság eljáráshoz fűződő érdeke minden olyan kereset vonatkozásában is, amely arra irányul, hogy a Geodist jelölje meg a „Sernam 3”-határozat tárgyát képező, a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások átvevőjeként és jelenlegi kedvezményezettjeként, valamint állapítsák meg, hogy egyetemlegesen felel a támogatások korábbi kedvezményezettjeivel és az SNCF-fel az e támogatások által okozott kárért.

151. A Bizottság előadja, hogy ez a rész hatástalan, mivel a Mory társaságoknak maguknak sem áll fenn a vitatott határozat megsemmisítésére irányuló eljáráshoz fűződő érdekük.

152. E tekintetben rá kell mutatni, hogy nem vitatott, hogy a Superga Invest a Mory társaságok fő részvényese, valamint hogy azokkal együtt kártérítési keresetet nyújtott be a tribunal de commerce de Paris előtt annak érdekében, hogy az kötelezze a Sernam-csoportot és a Geodist azon károk megtérítésére, amelyeket e társaságok azon versenyelőnyök révén okoztak nekik, amelyekben a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások révén részesültek.

153. Márpedig a fenti 92. pontban megállapítottam, hogy a vitatott határozat megsemmisítése joghatásokat válthat ki a nemzeti bíróság előtt indított ilyen kereset keretében, valamint hogy ezáltal e kereset léte alkalmas arra, hogy igazolja a vitatott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdeket. E következtetés vonatkozik a Superga Investre is, amelynek tehát fennáll az említett határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdeke.

154. Ebből következik, hogy amikor megállapította, hogy nem áll fenn a Superga Invest eljáráshoz fűződő érdeke, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, ennél fogva az első jogalap harmadik részének szintén helyt kell adni.

4. Az első jogalapra vonatkozó következtetés

155. Mivel az első jogalap második és harmadik részének álláspontom szerint helyt kell adni, ebből következik, hogy a megtámadott végzést hatályon kívül kell helyezni annyiban, amennyiben az kimondta, hogy nem áll fenn a fellebbezőknek a vitatott határozat elleni eljáráshoz fűződő érdeke.

C – A második, az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének megsértésére alapított jogalapról

156. A második jogalappal a fellebbezők előadják, hogy a Törvényszék, azáltal hogy megtagadta annak megállapítását, hogy őket közvetlenül és személyükben érinti a vitatott határozat, megsértette az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdését. A megtámadott végzés valójában az eljáráshoz fűződő érdek szempontjából tárgyal a személyes érintettség körébe tartozó kérdéseket. Márpedig a Ryanair kontra Bizottság ítélet¹⁰⁷ fényében egyáltalán nem kétséges, hogy a fellebbezőket a vitatott határozat személyükben érinti. Nyilvánvaló az ellentmondás a fellebbezők személyes érintettségének elismerése és az eljáráshoz való érdekük vitatása között, mivel a személyes érintettség önmagában elegendő az eljáráshoz fűződő érdek megalapozásához.

157. A Bizottság előadja, hogy a Törvényszék nem vizsgálta meg a keresetösségi jog kérdését, mivel e vizsgálat az eljáráshoz fűződő érdek hiányában nem volt szükséges a kereset elfogadhatatlanságának megállapításához. Ezt követően, amikor a Törvényszék mindennek ellenére részletesen válaszolt az inkább a fellebbezők keresetösségi jogának, mintsem eljáráshoz fűződő érdekének körébe tartozó érvekre, ezt óvatosan tette, meglehetősen másodlagos jelleggel, miután megállapította, hogy a fellebbezők összekeverik a két fogalmat.

107 — T-123/09, EU:T:2012:164.

158. A második jogalap azon az előfeltevésen alapul, amely szerint amennyiben a felperes rendelkezik keresetőségi joggal egy uniós jogi aktus megsemmisítése vonatkozásában, akkor automatikusan fennáll az eljáráshoz fűződő érdeke. Márpedig már a fenti 23–30. pontban rámutattam, hogy a keresetőségi jog és az eljáráshoz fűződő érdek két elkülönült elfogadhatósági feltétel. A második jogalap alapját képező előfeltevés tehát hibás.

159. Bár az igaz, ahogy arra már fentebb rámutattam, hogy a Törvényszék a megtámadott végzés egyes pontjaiban a fellebbezők érveinek megválaszolása során keverte az eljáráshoz fűződő érdekre és a keresetőségi jogra vonatkozó érveket, mindazonáltal nyilvánvaló, hogy a Törvényszék említett végzése nem tért ki közvetlenül a fellebbezők keresetőségi jogának kérdésére. Ez ugyanis a Törvényszék szempontjából nem volt szükséges, mivel a Törvényszék azt állapította meg, hogy a kereset az eljáráshoz fűződő érdek hiánya miatt mindenféleképpen elfogadhatatlan.¹⁰⁸

160. Ugyanakkor mivel a Törvényszéknek a fellebbezők eljáráshoz fűződő érdekének hiányára vonatkozó következtetése álláspontom szerint téves – ahogy azt az első jogalap második és harmadik részének elemzése keretében kifejtettem –, ebből következően a Törvényszéknek elemeznie kellett volna a fellebbezők keresetőségi jogát. Következésképpen azáltal, hogy ezt nem tette meg, tévesen alkalmazta a jogot. E körülmények között a második jogalpnak szintén helyt kell adni.

D – A fellebbezéssel kapcsolatos következtetés

161. A fenti elemzés fényében azt javaslom, hogy a Bíróság adjon helyt a fellebbezésnek, és helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést.

V – Az elsőfokú kereset elfogadhatóságáról

162. A Bíróság alapokmánya 61. cikkének első bekezdéséből következik, hogy ha a fellebbezés megalapozott, a Bíróság az ügyet érdemben maga is eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi, illetve azt határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.

163. A jelen ügyben úgy vélem, hogy bár a Bíróság az eljárás e szakaszában nem bírálhatja el érdemben a Törvényszék elé terjesztett keresetet, mindazonáltal rendelkezik az ahhoz szükséges információkkal, hogy véglegesen döntsön a vitatott határozattal szemben benyújtott kereset elfogadhatóságának kérdésében.

164. Egyrészt ugyanis, amennyiben a Bíróság úgy dönt, hogy követi a javaslatomat, a fellebbezők eljáráshoz való érdekét megalapozottnak kell tekinteni.

165. Másrészt, a felek között a Törvényszék, illetve a fellebbezés kapcsán a Bíróság előtt (mivel a Bíróság előtt hivatkozott egyik jogalap a keresetőségi jogra vonatkozik) folyt vitát követően úgy vélem, hogy a Bíróság minden ahhoz szükséges információval rendelkezik, hogy véglegesen döntsön a fellebbezők keresetőségi jogával kapcsolatos kérdésben.¹⁰⁹

166. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése két olyan esetet szabályoz, amelyben keresetőségi jog illeti meg a természetes vagy jogi személyeket annak érdekében, hogy eljárást indítsanak olyan uniós jogi aktusok ellen, amelyeknek nem címzettjei. Egyrészt ilyen eljárások csak azzal a feltétellel indíthatók, hogy e jogi aktusok őket közvetlenül és

¹⁰⁸ — Lásd a megtámadott végzés 109. pontját.

¹⁰⁹ — E megoldás adódik egyrészt az eljárásgazdaságosság elvére figyelemmel, másrészt pedig az nem sértheti a felek védelemhez való jogát, mivel azok vitába bocsátkozhattak a keresetőségi jogot illetően mind első fokon, mind a fellebbezés keretében.

személyükben érintik. Másrészt az ilyen személyek eljárást indíthatnak olyan, végrehajtási intézkedéseket maguk után nem vonó, rendeleti jellegű jogi aktusokkal szemben, amelyek őket közvetlenül érintik.¹¹⁰ Mivel a vitatott határozatot a Francia Köztársaságnak címezték, meg kell vizsgálni, hogy a fellebbezők ezen két eset valamelyike alá tartoznak-e.

167. Először is azonnal ki kell zárni, hogy a második eseten alapuló keresetösségi joggal rendelkezhetnek, mivel a vitatott határozat nem minősül az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében vett rendeleti jellegű jogi aktusnak, ugyanis nem általános hatályú.¹¹¹

168. Ekképpen meg kell vizsgálni, hogy a fellebbezőket közvetlenül és személyükben érinti-e a vitatott határozat.

169. E tekintetben, mivel – ahogy a fenti 147. pontban rámutattam – a vitatott határozat a „Sernam 3”-határozathoz kötődik, mint ahhoz kapcsolódó és azt kiegészítő határozat, továbbá a „Sernam 3”-határozat meghozatalát követően bekövetkezett új tények fényében annak tartalmát kívánja kiegészíteni, úgy kell tekinteni, hogy osztja annak jogi jellegét és így az elfogadhatósági feltételeket is. Így különösen a fenti 138. és 147. pontban úgy tekintettem, hogy a vitatott határozat olyan határozat, amely már egy korábbi határozatban a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások „szubjektív dimenziójának” értékelésére vonatkozik, és amelynek keretében a Bizottság azt a lehetőséget vizsgálja, hogy ezeket a támogatásokat új kedvezményezettre ruházták át, amelytől azokat esetlegesen vissza kell téríttetni.

170. A jelen ügyben, a fellebbezők a Törvényszékhez benyújtott keresetük keretében nem kizárólag a Bizottság hatáskörének hiányára és e határozat jogalapjának hiányára hivatkoztak, hanem vitatták a Bizottság annak megállapítására irányuló értékelésének megalapozottságát is, hogy a Sernam eszközeinek átvevőit a „Sernam 3”-határozatban a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások kedvezményezettjeinek kell-e tekinteni, vagy sem.

171. E körülmények között emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint azok a jogalanyok, akik nem címzettjei valamely határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos tulajdonságaik, vagy olyan ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, amely minden más személytől megkülönbözteti, és ezáltal a határozat címzettjéhez hasonló módon egyéníti őket.¹¹²

172. Ami konkrétan az állami támogatások területét illeti, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján vagy hivatalos vizsgálati eljárás végén hozott, a támogatást értékelő határozat megalapozottságát kétségbe vonó felpereseket e határozat által személyükben érintetteknek kell tekinteni, amennyiben a szóban forgó határozat tárgyát képező támogatás piaci helyzetüket lényegesen érinti. E tekintetben különösen elismerést nyert, hogy a hivatalos vizsgálati eljárást lezáró bizottsági határozat a kedvezményezett vállalkozáson kívül személyükben érinti e vállalkozásnak az eljárásban cselekvően részt vevő versenytársait is, amennyiben a vitatott határozat tárgyát képező támogatási intézkedés lényegesen befolyásolja a piaci helyzetüket.¹¹³

173. A fenti 169. és 170. pontokban szereplő megfontolásokra figyelemmel úgy vélem, hogy ez az ítélkezési gyakorlat alkalmazandó a vitatott határozathoz hasonló határozattal szemben benyújtott megsemmisítés iránti keresetre.

110 — Stichting Woonpunt és társai kontra Bizottság ítélet (C-132/12 P, EU:C:2014:100, 44. pont).

111 — Lásd: Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács ítélet (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 51., 60. és 61. pont). Az ítélkezési gyakorlat szerint egy aktus akkor általános hatályú, ha objektíven meghatározott helyzetekre alkalmazandó, és általánosan és absztrakt módon meghatározható személycsoporttal szemben fejt ki joghatást. Lásd: AJD Tuna ítélet (C-221/09, EU:C:2011:153, 51. pont).

112 — Lásd különösen: Plaumann kontra Bizottság ítélet (25/62, EU:C:1963:17, 197., 223. o.); Spanyolország kontra Lenzing ítélet (C-525/04 P, EU:C:2007:698, 30. pont); Stichting Woonpunt és társai kontra Bizottság ítélet (C-132/12 P, EU:C:2014:100, 57. pont).

113 — Sniace kontra Bizottság ítélet (C-260/05 P, EU:C:2007:700, 54. és 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

174. Márpedig meg kell állapítani, hogy a Törvényszék elé terjesztett keresetük időpontjában, vagyis 2012. december 17-én a Mory társaságok már 2012. július 10. óta felszámolás alatt álltak. Ennek alapján a Törvényszék a megtámadott végzés 32. pontjában megállapította, hogy mivel a Mory társaságok már felszámolásuk kezdete óta nem folytatnak piaci tevékenységet, a vitatott határozat tárgyát képező, a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások esetleges átruházása egy új kedvezményezett számára nem befolyásolhatja lényegesen piaci helyzetüket. E megállapítás, amelyet a fellebbezők soha nem kérdőjeleztek meg, noha azt a Bizottság több alkalommal megemlíttette a fellebbezésre adott válaszában, a tényállás Törvényszék általi független értékelésének körébe tartozik.¹¹⁴ A Superga Investet illetően a fellebbezők nem vitatták a Törvényszéknek a megtámadott végzés 52. pontjában szereplő azon ténymegállapítását, amely szerint e társaság nem aktív a küldeményszállítás területén, és így nem tekinthető versenytársnak.

175. E körülmények között egyik fellebbező sem hivatkozhat arra, hogy piaci helyzetét lényegesen befolyásolták a korábban a „Sernam 3”-határozatban a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások, amelyeknek az esetleges új kedvezményezettre való átruházása képezi a vitatott határozat tárgyát. Ebből következik, hogy a fellebbezőknél hiányzik a személyes érintettség feltétele, és így keresetüket álláspontom szerint elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

VI – A költségekről

176. A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozott, és a Bíróság maga hoz a jogvita kapcsán végleges határozatot, a Bíróság határoz a költségekről.

177. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, úgy rendelkezik, hogy a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

178. A jelen esetben rá kell mutatni, hogy a fellebbezők a fellebbezés keretében pernyertesek lettek, de elsőfokú keresetüket elfogadhatatlannak nyilvánították. Ugyanakkor a fellebbezés keretében a fellebbezők nem kérték a másik fél kötelezését a költségek viselésére. E körülmények között úgy vélem, hogy a jelen fellebbezés keretében minden felet saját költségeinek viselésére kell kötelezni. Az elsőfokú eljárással összefüggő költségeket a fellebbezőknek kell viselniük.

VII – Véggöveztetések

179. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a következőképpen határozzon:

- a Bíróság a Törvényszék Mory és társai kontra Bizottság végzését (T-545/12, EU:T:2013:607) helyezze hatályon kívül;
- a Bíróság a Mory SA, a Mory Team és a Superga Invest által a Sernam-csoport eszközeinek a csődeljárás keretében történő átvételéről szóló, 2012. április 4-i C(2012) 2401 final európai bizottsági határozat megsemmisítése iránt előterjesztett keresetet mint elfogadhatatlant utasítsa el;
- a Bíróság mindegyik felet kötelezze a fellebbezési eljárással összefüggő saját költségeinek viselésére;
- a Bíróság a Mory SA-t, a Mory Teamet és a Superga Investet kötelezze a Törvényszék előtti eljárással összefüggő költségek viselésére.

¹¹⁴ — Sniace kontra Bizottság ítélet (C-260/05 P, EU:C:2007:700, 60. pont).